A°. 1863. N°. 56. Woensdag 15 Julij. Twaalfde Jaargang.

JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERL.-INDIE.

Abonnementsprijs per half jaar.

Voor *Batavia* . . . . f 12,50.
„ *Java* . . . . „ 15,—.
„ de *Buitenbezittingen* . . . . „ 15,—.
„ *Nederland* . . . . „ 22,50.
De betaling geschiedt vooruit — Brieven franco.

Hoofd-Bureau: te *Batavia* bij H. M. VAN DORP; Agenten: te *Samarang*, DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te *Soerabaija*, LE ROY & Co.; te *Pasoeroean*, WEIJERMANS & Co.; te *Cheribon*, BLOK & Co.; te *Tagal*, Mevr. de Wed. G. M. VAN DORT; te *Madioen*, C. A. VAN DER VOORT; te *Padang*, VAN ZADELHOFF & FABRITIUS; te *Amboina*, A. HARMSEN & Co.; te *Makassar*, K. SUTHERLAND, en voor *Nederland*, J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te *Amsterdam*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

Prijs der Advertentiën.

Voor de vijf woorden . . . . f 0,50.
idem bij eerste of meerdere herhaling „ 0,25.
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentiën voor de Mail-Editie dubbele prijs.
Inzending der Advertentiën op den dag der uitgave vóór 12 uur.

Bij deze Courant behoort een BIJVOEGSEL.

Vendutiën.

Donderdag 16 Julij
Voor de Boedelkamer.
Hout-vendutie door John Pryce & Co.

Vrijdag 17 Julij
Executie bij Kouw Hoen.
en
Voor het commissiehuis van van den Abeelen & Co.
en
Van Paarden door John Pryce & Co.

Zaturdag 18 Julij
Executie bij Gouw Toen.

Maandag 20 Julij
Voor het woonhuis van den heer J. Pryce door John Pryce & Co.
en
Voor het commissiehuis van van Slooten Morgan & Co.

Dingsdag 21 Julij
Voor het woonhuis van den heer J. Pryce door John Pryce & Co.
en
Voor het commissiehuis van J. Speet.

Woensdag 22 Julij
Voor het woonhuis van den heer Lion door Cassalette & Co.
en
Executie voor het woonhuis van den heer van de Poll.
en
Hout-vendutie door John Pryce & Co.

Donderdag 23 Julij
Voor het woonhuis van den heer Halkema door Schreuder & van der Crab.
en
Voor het commissiehuis van John Pryce & Co.

Vrijdag 24 Julij
Voor het woonhuis van wijlen den heer Kloprogge door van Riet en Wijnveldt.
en
Voor het commissiehuis van Cassalette & Co.

Zaturdag 25 Julij
Executie op Pecodjan.

ADVERTENTIËN.

Vijf-en-Twintigjarige Huwelijksvereeniging
van
P. VAN OERS
en
L. J. KLEIN.
BATAVIA, den 7den Julij 1863. (2583)

Vijf-en-Twintigjarige Echtvereeniging
van
HENDRIK CALICHER
en
CAROLINA HELENA KOLMUS.
SAMARANG, 7 Junij 1863. (2588)

Getrouwd:
J. HARTMAN KOK
met
G. VAN BOXEL.
SIDHO-ARDJO, 1 Julij 1863. (2587)

Getrouwd:
W. C. VAN BARNEVELD
en
A. A. BOERS.
BANJOEMAAS, 3 Julij 1863. (2584)

Getrouwd:
A. J. VOET.
met
W. F. U. FEIST.
CHERIBON, 4 Julij 1863. (2602)

Getrouwd:
J. C. M. TEN HAGEN
met
A. B. SCHAPTENBERG.
BATAVIA, 8 Julij 1863. (2595)

Getrouwd:
W. SCHEERENS
met
C. VAN DAALEN.
SOERABAIJA, 8 Junij 1863. (2631)

Getrouwd:
MR. R. VAN EIBERGEN SANTHAGENS
met
E. G. DE MUNNICK.
BATAVIA, 9 Julij 1863.
Eenige Kennisgave. (2591)

Bevallen van een ZOON *Louise Elizabeth Miesegaes, Prins.*
SAMARANG, 7 Julij 1863. (2605)

HOUT-VENDUTIE
op Donderdag, den 16den Julij 1863,
op het *Heemradenplein*, door
JOHN PRYCE & Co.
De VENDUTIE zal ten 9 *ure precies* een aanvang nemen. (2599)

Op den 16den Julij 1863,
zullen in het Lokaal van het ***Kollegie van Boedelmeesteren*** verkocht worden:
de tot den Boedel van wijlen de ex testamento overledene Chinesche vrouw *The Tjoannio* behoorende
PRECIOSA'S.
De Executeur in gemelden Boedel,
(2576) GOUW PONGTJOAN.

Op den zestienden Julij eerstkomende,
zal de Ondergeteekende doen verkoopen, bij de **Boedelkamer** te *Batavia*, alwaar dien dag Vendutie wordt gehouden,
15/20 AANDEELEN in een opstal,
zijnde een groot huis van steen met pannen gedekt, op grond van den Luitenant TAN KANGSOEIJ, op *Passar Senin.*
Eene notarieële verklaring is door den eigenaar van den grond afgegeven, den eventueelen kooper dezelfde regten waarborgende.
(2577) VAN RONKEL qq.

Op de Vendutie
van Donderdag den 16 Julij,
bij de Boedelkamer,
zal mede worden verkocht:
Het PERCEEL,
gelegen in blok L, deel 2, verponding No. 876, buurt ***Kampong Klappa.*** (2605)

SYDNEY PAARDEN.
Op Vrijdag, den 17den Julij,
zullen de Ondergeteekenden op het plein der **Javasche Bank** publiek verkoopen:
24 fraaije Sydney Paarden,
aangebragt per **Kinderdijk,** waaronder spannen WAGENPAARDEN en RIJPAARDEN. Te bezigtigen in de loods voor de Toko van de Heeren *Brandon & Co.*
(2614) JOHN PRYCE & Co.

VENDUTIE
op Vrijdag, den 17den Julij 1863,
voor het Commissiehuis van
Van den Abeelen & Co.,
van puike Boter, Amerikaansch Meel, Alkativen,
Engelsch STAAF- en BANDIJZER, HANGSTOLPEN, DRAADNAGELS, LOODWIT, WITTE VERW,
40 m. MANILLA SIGAREN, Cortado en Havana no. 2,
50 m. Y HONGBO SIGAREN, No. 2 en No. 3,
4 kisten JACONNETS,
en voor rekening van belanghebbenden:
6 balen rood GAREN No. 28, meer of min door zeewater beschadigd. (2608)

VENDUTIE
op Maandag 20 Julij 1863,
voor het commissiehuis van
van Slooten, Morgan & Co.,
van
diverse Goederen,
eenige Praauwen Papan,
LIJNWADEN, IJZERWERKEN, WAGENS, BENDIES, etc.
(2641)

Executoriale Verkoop.
In Naam des Konings!
Op Zaturdag, den 18den Julij 1863,
des morgens ten tien ure,
zal door den Ondergeteekende, Deurwaarder bij den Raad van Justitie te ***Batavia,*** in het openbaar tegen gewone voorwaarden, door tusschenkomst van het Vendudepartement te ***Tangerang*** voor de woning van den Inlander
LIMIEN BAPA NERAN,
te ***Rawa Rangas,*** op het land ***Bodjong-Ringiet*** worden verkocht:
Houten Banken, Rustbanken, een Padischuur met honderd bossen padi, een Pedati, een Buffelkraal met atap gedekt en op houten stijlen, vier honderd bossen Padi, tachtig petaks Sawa, gelegen te ***Rawa Rangas*** met het daarbij staande Padigewas, zeven onbeplante Tuinen, een Steenen Opstal met pannen gedekt en een Planken bijgebouw met pannen gedekt, allen ten laste van ***Limien Bapa Neran,*** geëxecuteerde, en ten behoeve van den Chinees ***Tan Hongie,*** executant.
(2581) J. F. STEPHAN.

Vendutie
op Maandag en Dingsdag den 20sten en 21sten Julij,
wegens vertrek
voor het woonhuis van den Heer
PRYCE,
op het Koningsplein, door
JOHN PRYCE & Co.,
van een netten en goed geconserveerden Inboedel,
waaronder MAHONIJHOUTEN MEUBELEN, SPIEGELS en SCHILDERIJEN, ENGELSCHE HANG-, TAFEL- en KROON-LAMPEN van ***Messenger,*** CRISTAL-, GLAS- en AARDEWERK, GEWEEREN, een dubbelloop BUKS, SCHIJFBUKS, REVOLVER, eene groote kist TIMMERMANSGEREEDSCHAPPEN, DECIMAAL WEEGSCHAAL met gewigten, eene partij fraaije BLOEMEN in potten, enz., enz.
Alsmede:
2 spannen goed gedresseerde SYDNEY-PAARDEN, ook gedresseerd voor Handwagen, en als RIJPAARDEN:
1 zwart Preanger RIJPAARD.
1 bruin Makassaarsch RIJPAARD.
1 Engelsche HANDWAGEN voor een of twee paarden.
1 REISWAGEN.
Melkgevende KOEIJEN en Kalveren, groote KADOGANS, GRAS-SNIJMACHINE, GRAMMOLEN, enz. enz.
op Zondag, den 19den te bezigtigen.
Op MAANDAG den 20sten Julij zullen worden verkocht de Paarden, Wagens, Koeijen en Goederen buitens Huis en in de bijgebouwen, en op Dingsdag de Meubelen enz. (2650)

Op de Vendutie
van Maandag den 20sten Julij
zullen als nog worden verkocht
1 span goed gedresseerde **Wagenpaarden** en
1 fraai Makassaarsch **Rijpaard,** toebehoorende aan den Heer *W. A. Zilver Rupe.*
(2649) JOHN PRYCE & Co.

VENDUTIE
op Dingsdag, den 21sten Julij 1863,
voor het Commissiehuis van
J. SPEET,
van diverse LIJNWADEN,
AARDEWERK, MEUBELEN, RIJTUIGEN, nieuwe en gebruikte BENDIE'S, goede BENDIE PAARDEN en
om 12 uur:
Eenige Kostbaarheden
zonder reserve.
(2639) J. SPEET.

BILLITON TIN.
Publieke Veiling van ongeveer 1400 pikols,
op MAANDAG 10 Augustus 1863, des morgens ten *tien* uur, in de Handelsvereeniging te *Batavia*, op de laatste voorwaarden. (2580)

Ontvangen:
Eene factuur fraaije
REGULATEURS,
(Muurklokken),
waaronder met slagwerk en aparte secondenwijzers.
(2647) JOHN PRYCE & Co.

Zoetemelksche en Komijne KAZEN.
(2611) VAN DEN ABEELEN & Co.

BRANDON & Co.
Ontvangen:
TABAK, *Draijer*, f 2 per pd.,
(2642) comptant.

Een geheel stel
Scheepsblokken, Schijven en Stuurrad,
voor een schip van 200 à 300 lasten.
Eene factuur gesorteerd
Europeesch Touwwerk.
(2610) VAN DEN ABEELEN & Co.

MRS. BAUDRY & HERMENT FILS,
CARROSSIERS,
récemment arrivés *d'Europe,* ont l'honneur d'informer le public qu'ils viennent d'ouvrir
un magasin de Voitures,
ainsi qu'un
Atelier de Sellerie et Carrosserie.
Cet établissement est situé à coté des Magasins de MM. *W. Loonen & Co.*
CONSTRUCTION et RÉPARATION de VOITURES.
Objets de SELLERIE et de CARROSSERIE. (2634)

Ontvangen:
Eene bijzonder fraaije collectie
PHOTOGRAPHIE ALBUMS,
waaronder een voor 200 portretten, alle nieuw genre en keurig bewerkt.
(2604) H. M. VAN DORP.

Uitgezochte
DAHLIA-BOLLEN,
gevende prachtige BLOEMEN, nog in voorraad bij
(2637) WINSSER, DE LANGE & Co.

Op nieuw ontvangen:
EEN ZEER RUIM
Assortiment geslagen ijzeren
ENGELSCHE LEDIKANTEN,
voor een of twee personen,
Groote en kleine Kinder-Ledikanten, Wiegen, Veld- en Mailstoelen,
alles uit de zoo gunstig bekende Fabriek van R. W. WINFIELD & SON, te *Birmingham & Londen.*
(2598) CASSALETTE & Co.

Best VALKERBIER
op fust,
heden ontvangen bij
(2601) WINSSER, DE LANGE & Co.

Ontvangen:
Eene factuur
Gouden Horlogien van *Roshell,*
Zilveren do. „ *Benson,*
HORLOGIEKETTINGEN, VESTKETTINGEN, enz.
(2648) JOHN PRYCE & Co.

Op nieuw ontvangen:
HOOIBERG-BIER.
(2635) VAN DEN ABEELEN & Co.

Ontvangen:
HELMHOEDEN,
Engelsche JAGTCLUBJES,
Roode Turksche MUTSJES,
Lakensche PETTEN,
Fijn zwart LAKEN,
SATIN DE COEUR,
alsmede Parijsche MUILEN,
bij
(2590) W. PADDINGEE.

MEUBEL-MAGAZIJN.
TOKO SENIN,
van
B. CHARLES.
Steeds voorzien van alle soorten van
MEUBELS,
beveelt zich aan tot de uitvoering van alle soorten van **Commissiën, verzending en verpakking van goederen, enz.** tot zeer matige prijzen.
(2615)

W. OGILVIE,

heeft in commissie ontvangen:

50 riemen groot mediaan SCHRIJFPAPIER.
50 „ klein mediaan do.
50 „ groot mediaan VELIJNPAPIER.
50 „ klein mediaan do.
50 „ KARDOESPAPIER.
100 „ best VLOEIPAPIER.

tegen zeer billijke prijzen te bekomen. (2578)

De ondergeteekende heeft aan de Heeren VAN DEN ABEELEN EN Co. overgedaan zijn Meubelmagazijn en aanmaak van Inlandsche Meubelen.

(2606) **MUNDER.**

Het MEUBEL-MAGAZIJN van den Heer MUNDER

is door de ondergeteekenden overgenomen en zal letzelve in vereeniging met het

Dépôt van Europesche en Inlandsche Meubelen,

ten huize van den Heer S. VAN DEN ABEELEN, Gang Ketapang (Molenvliet), zijn gevestigd.

(2607) VAN DEN ABEELEN & Co.

PHOTOGRAPHISCH ATELIER

van

C. K. LOURAN,

Batoe Toelies.

Dagelijks geopend van **7 tot 10 uur** des ochtends. (2616)

Ontvangen:

Eene fraaije verzameling Lijsten voor

PHOTOGRAPHIEN,

in verschillende ***grootte, ronde, ovale,*** voor Cartes de Visite, CARNETS enz., zeer gevarieerd en tegen ***uiterst billijke*** prijzen te bekomen.

(2655) H. M. VAN DORP.

Ontvangen:

Een bijzonder elegante

EUROPESCHE HANDWAGEN,

pas aangebragt.

(2609) VAN DEN ABEELEN & Co.

Bij den Boekhandelaar **H. M. van Dorp** is de inteekening opengesteld op eene

Kaart van het Oude Bandjermasinsche rijk,

geteekend op eene schaal van 1:400,000, door den Majoor der Infanterie, afgetreden Chef van den Staf der Expeditie in de Zuid- en Oosterafdeeling van Borneo, CH. DE ROY VAN ZUYDEWIJN.

Uitgegeven ten ***voordeele*** van de in den Bandjermasingschen oorlog *verminkte militairen van Land- en Zeemagt.*

Prijs ± *f* 12.—

BATAVIA, 13 Junij 1863. (2568)

N. PASCAL,

Sluisbrug,

Fabriekant van Schoenen en gros en détail,

heeft de eer het publiek van *Batavia* en *Java* te berigten, dat zijn **MAGAZIJN** ruim voorzien is van

HEEREN-, DAMES- EN KINDERSCHOENEN,

en dat hij een ***aanzienlijk rabat*** geeft bij verkoop ***à Contant.*** (2525)

Rijnwijnen van *D. Leiden.*

Liebfraumilch 1858.
Scharzberg-Muscatelle id.
Brauneberger-Ausstich id.

bij

(2600) JOHN PRYCE en Co.

GEZIGT OP DE REEDE VAN BATAVIA,

genomen van den UITKIJK,

door

H MARTHE.

Prijs f 5.—

Te bekomen bij den Boekhandelaar

(2569) H. M. VAN DORP.

Ontvangen eene nieuwe factuur

MUZIEKWERKEN,

waaronder de meestgezochte QUATRE MAINS van *Marks, Kalliwoda, Chopin, Rosellen, Auber,* en verschillende nouveautés.

(2654) H. M. VAN DORP.

HET PHOTOGRAPHISCH ATELIER

van

WOODBURY & PAGE,

op RIJSWIJK is dagelijks, uitgezonderd Vrijdags, geopend van half 8 tot 10 uur 's morgens.

GEZIGTEN en TYPEN van *Java.*

AFDRUKSELS van negatieve PORTRETTEN, ten vorigen ... genomen, zijn te bekomen à *f* 2.— per stuk. (2570)

Photographische TYPEN van Java à *f* 2.— per stuk.

Te bekomen bij den Boekhandelaar

(2509) H. M. VAN DORP, te *Batavia.*

JAVA-BODE.

HEEREN INTEEKENAREN op dit blad, die hun Abonnement voor het Tweede halfjaar 1863 wenschen te continueren, worden beleefd verzocht hiervan zoo spoedig mogelijk kennis te geven aan den Ondergeteekende of aan de Agenten, aan 't hoofd der Courant bekend gesteld, met bijvoeging van de Abonnementsgelden, onder herinnering, dat de betaling hiervan *vooruit* behoort te geschieden. Op de Buitenbezittingen waar geene Agenten zijn, kunnen opgave en betaling geschieden aan de Agenten der Stoomschepen van den Heer W. CORES DE VRIES.

Abonnementsprijs per halfjaar.

BATAVIA.................. *f* 12,50.
BUITEN BATAVIA.......... „ 15,—.
CHINA en JAPAN.......... „ 17,50.

MAIL-EDITIE.

Abonnementsprijs per jaar.

BATAVIA..................................... *f* 20,—.
BUITEN BATAVIA en voor NEDERLAND „ 25,—.

Brieven franco.

(2566) H. M. VAN DORP.

FABRIEK

voor

Stoom- en andere Werktuigen,

IJZER- en KOPERGIETERIJ, KOPERSLAGERIJ en KETELMAKERIJ,

STOOMHOUTZAAGMOLEN EN DEPOT VAN GEZAAGD EN ONGEZAAGD HOUT

van

(2629) **DROSSAERS & Co.**

MACHINERIEN.

De Ondergeteekenden, Agenten op Java van de Heeren

H. O. ROBINSON & Co.

Ingenieurs te Londen,

hebben de eer, Heeren SUIKERFABRIEKANTEN en verdere belanghebbenden te berigten, dat zij thans voorhanden hebben

Eene SUIKERRIETMOLEN,

met cylinders van 52 × 24 Engelsche dm. met STOOMTOESTEL en KETEL, geheel compleet.

Een STEL van VIJF PATENT CYLINDERVORMIGE **Suikerpannen,** met FORNUISSTAVEN en WAARLOOZE STUKKEN, en twee **dito** van zes dubbele geoctroyeerde CYLINDERVORMIGE **Suikerpannen** met FORNUIZEN en WAARLOOZE STUKKEN, bestaande in **Wielen, Rondzels** en **Cylinders.**

Alsmede:

LEDEREN DRIJFRIEM

3, $3^1/_2$ en 4 duim breed op 25 voet lang.

Specificatiën en teekeningen ten kantore van ondergeteekenden en voorts bij den op Java residerenden Ingenieur van de Heeren **H. O. Robinson & Co.,** de Heer ROBERT FINDLAY, die de noodige informatiën, betreffende bovenstaande Machineriën kan geven.

De Heeren **H. O. ROBINSON & Co.,** hunne Etablissementen eene groote uitbreiding gegeven hebbende, zoodat zij in staat zijn aan de voortdurende alom vermeerderende vraag naar hunne MACHINERIEN te voldoen, kunnen thans iedere order, waarmede men hen zal willen begunstigen, met den meesten spoed ten uitvoer brengen, terwijl de Ondergeteekenden alle orders aannemen op

SUIKERRIETMOLENS, door stoom of water gedreven, WATERWIELEN, VACUUMPANNEN, STOOMWERKTUIGEN, CENTRIFUGAAL MACHINES, RIJST- en OLIE-MOLENS, enz., enz.

SUIKERMOLENS

MET

Stoommachines Compleet.

Klasse van den Molen.	Dimensiën der Cylinders.		Nominale Paardenkracht.	Gemiddeld aantal gewone suikerrietstokken in 22 uur geperst.
	Lengte.	Diam.		
	Eng. Duimen.	Eng. Duimen.	Paarden.	
Æ Size.	33	21	7	75.000
A „	39	23	10	112.000
B „	52	24	17	175.000
C „	60	27	24	250.000
D „	66	30	30	350.000
E „	72	33	36	425.000

Suikermolens met water werkende.

Klasse.	Dimensiën der Cylinders.		Gemiddeld aantal gewone rietstokken in 22 uur geperst.
	Lengte.	Diameter.	
	Duimen.	Duimen.	
A Size.	39	23	125.000
B „	48	24	175.000
C „	54	27	250.000
D „	60	30	325.000

De bovenstaande Classificatie van proportiën en letters sluiten alle Suikermolens in, die H. O. ROBINSON & Co. voor Nederlandsch-Indië aanmaken (met kleine uitzonderingen in sommige op speciale order te maken). Fabriekanten kunnen zich verzekerd houden, dat geene afwijkingen in het vervolg zullen gemaakt worden. Het is evenwel noodzakelijk indachtig te zijn, deze klassen of letters niet met die van andere uitzenders, die in den laatsten tijd H. & O. R. & C's. classificatie der molens met een letter hebben aangenomen — maar waarvan de proportiën zeer verschillen, te verwarren.

MACLAINE, WATSON & Co., *Batavia.*
MAC NEILL & Co., *Samarang.*
(2419) FRASER, EATON & Co., *Soerabaija.*

De Ondergeteekenden ontvangen voortaan geregeld uit Europa

SUIKERPANNEN,

van de beste kwaliteit en van de ondervolgende afmetingen, t. w.:

van 96 × 32 Eng. dm.	van 70 × 23 Eng. dm.
90 × 30	65 × 22
86 × 29	60 × 20
82 × 27	56 × 19
78 × 26	52 × 17
74 × 25	50 × 16

Nadere Informatiën te bekomen bij

(2423) MACLAINE, WATSON & Co.

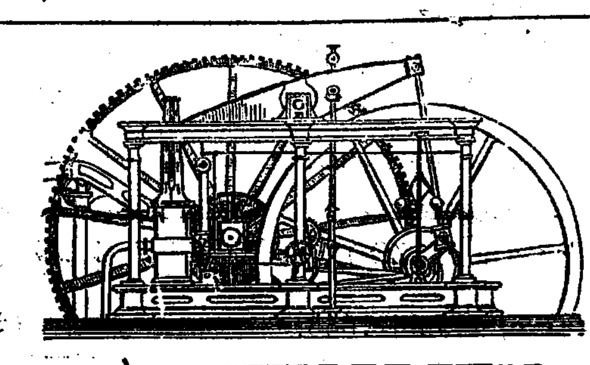

MACHINERIEN.

FAWCETT, PRESTON & CO.,

Phoenix Foundry.—*Liverpool.*

De Ondergeteekenden, *Agenten* van bovengenoemde HEEREN, zijn bereid bestellingen aan te nemen op

Suiker-, Koffij- en Rijstpelmolens, Centrifuges,

STOOMMACHINES,

zoowel voor Fabrieken als voor Schepen,

Arak-Disteleer-Toestellen, IJzeren Schepen en Praauwen,

ZAAG-MACHINES,

TABAKSPERSEN, POMPMACHINES, STOOMKETELS,

en alle soorten van MACHINERIEN.

Zij bieden te Koop aan:

a. Een STOOM-SUIKERMOLEN, bestaande uit eene horizontaal liggende Machine van 16 P. K. met Stoomketel; een Suikermolen met dubbel drijfwerk (compl.); een waarlooze Top-Cilinder met de voor de opstelling benoodigde gereedschappen.

Diameter van den Stoomcilinder	14	Eng. dm.
Slag „ „ „	3	vt. 6 dm.
Diameter der Suikerrollen	26	Eng. dm.
Lengte „ „	54	„ „

De Stoomketel 5 vt. diam. en 20 vt. lang is cilindervormig met een dubbelen rookgang en voorzien van alle vereischte Appendages, Handpomp, enz. volgens de Gouvernements bepalingen.

b. Een STOOM-SUIKERMOLEN, bestaande uit eene horizontaal liggende Machine van 12 P. K., met Stoomketel, dubbel Drijfwerk en Suikermolen; een waarlooze Top-Cilinder met voor de opstelling benoodigde gereedschappen als boven:

Diameter van den Stoomcilinder	12	Eng. dm.
Slag „ „ „	3	voet.
Diameter der Suikerrollen	24	Eng. dm.
Lengte „ „	54	„ „

Een Cilindervormige Stoomketel 4 vt. 9 diameter en en 16 vt. lang met een dubbelen rookgang en Appendages volgens de Gouvernements bepalingen.

c. EEN DOOR WATER GEDREVEN WORDENDEN SUIKER-MOLEN, met compleet Drijfwerk, rustende op eene sterk gegoten ijzeren Frame; Waterwiel-As, Armkasten en Plummelblokken compleet.

Diameter van de Cilinders,	28	Eng. dm.
Lengte „ „ „	54	„ „
Diameter van de Cilinder-As	10	„ „
„ „ „ Waterwiel-As	$12^1/_2$	„ „

Eene waarlooze Top-Cilinder en al de benoodigde Fundatiebouten.

N.B. De boven bedoelde Molen is zeer sterk en weegt in het geheel 50 ton.

d. EEN DOOR WATER GEDREVEN WORDENDEN SUIKERMOLEN, met compleet Drijfwerk, Waterwiel-As, Armkasten en Plummelblokken, alsmede een waarlooze Topcilinder.

Diameter van de Cilinders,	26	Eng. dm.
Lengte „ „ „	54	„ „
Diameter van de Cilinder-As	$9^1/_2$	„ „
„ „ „ Waterwiel-As	$11^1/_2$	„ „

Voorzien van de benoodigde verbinding- en fondatie bouten.

e. Een STOOMZAAGMOLEN, bestaande uit een Balkraam tot het zagen van Balken van 18 Eng. duimen in het vierkant en 50 Eng. voeten lang.

Eene direkt werkende Machine met een cilindervormige Stoomketel, Zagen, Riemwielen en alle benoodigde verbindingen.

f. Twee „ASPINALL" PANNEN met geslagen pijpkist, 3 vt. 6 d. diameter en een geslagen multitubulair ketel, 6 vt. diameter en 10 vt. lang met monteringen en handpomp volgens de Gouvernements bepalingen. Het gebruik dezer Pannen is voordeeliger dan dat der gewone, daar daarmede veel tijd wordt gewonnen, en meer werk wordt verkregen, de kleur en kwaliteit der suiker zeer wordt verbeterd, zonder de mogelijkheid dat deze verbrand wordt.

g. Een STOOM-SUIKERMOLEN, bestaande uit eene horizontaal liggende Machine van 8 P. k. met Stoomketel, Suikermolen en enkel Drijfwerk compleet, alsmede de gereedschappen benoodigd voor de opstelling.

Diameter van den Stoomcilinder	10	Eng. dm.
Lengte van den slag	3	„ voeten.
Diameter van de Suikerrollen	22	„ dm.
Lengte „ „ „	42	

h. Eene HYDRAULISCHE OLIEPERS compleet.

i. SUIPERPANNEN in alle gewone afmetingen.

N.B. De aangehaalde paardenkrachten der bovengenoemde Machines zijn allen *nominaal,* dus die van 16 is gelijk aan 20 paardenkracht en zoo pro rata.

Voor bijzonderheden vervoege men zich tot den heer S. YOUNGE, Ingenieur te *Soerabaija,* dan wel tot

(2424) MORGAN, MELBOURN & Co.

Op Donderdag den 16 dezer

zal door het

LIEFHEBBERIJ TOONEELGEZELSCHAP VAN Mr. CORNELIS

ten Tooneele worden gevoerd:

DE MAJOOR CRAVACHON,

Blijspel in één bedrijf, voorafgegaan door

DE VERSTROOIDEN,

Blijspel in één bedrijf en gevolgd door

De gebeterde Jocrisse of de rampvolle dag,

Blijspel in één bedrijf.

Aanvang des avonds ten 8 ure precies.

PRIJZEN DER PLAATSEN:

1e Rang *f* 1,50. 2e Rang *f* 1,—. 3e Rang *f* 0,50.

Plaatsen te bespreken van 10 tot 4 uur tegen 20 ct. Kaartjes op dezelfde uren te bekomen.

NB. OPRIJLAAN tegenover het Societeits-gebouw te *Mr. Cornelis.* (2618)

Militaire Societeit *Concordia.*

Algemeene Vergadering

op ZATURDAG den 18den Julij 1863, 's avonds ten 8 ure.

Namens het Bestuur:
De Secretaris,

(2574) BRUIJN VAN ROZENBURG.

Loge de Ster in het Oosten te Batavia.

Op den 9den Julij 1863 zijn uitgeloot:

21 Aandeelen in de 4 pCt. negotiatie voor het Gebouw,

Nos. 3 — 18 — 20 — 31 — 36 — 37 — 38 — 67 — 106 — 120 — 142 — 201 — 212 — 253 — 263 — 265 — 267 — 284 — 292 — 324 — 328, en

8 Aandeelen in de rentelooze Geldleening voor de Gasverlichting,

Nos. 9 — 13 — 31 — 34 — 38 — 50 — 76 — 95.

(2644)

De Inteekening op de *Bataviasche Stoomboot-Maatschappij,* tot bevordering van gemeenschap van

Cheribon, Tagal en Pekalongan, (Palembang en de Lampongs),

blijft opengesteld **tot Ultimo Augustus,** als volgt:

Te *Cheribon:* bij de Firma GEBR. SCHALLIG & Co.
» *Tagal:* bij de » A. J. VAN DER VOORT.
» *Pekalongan:* bij de » M. NEUMANN.

(2619) C. J. BATTEN.

PRAAUWENVEER en WERF

VAN DE WED.

VAN DER MEULEN.

Met Praauwen van dit Veer bestaat er steeds gelegenheid om ***Goederen, Machineriën, enz.,*** over te voeren van

Batavia en de omliggende plaatsen,

als: om de West tot *Tjiringien* in *Straat Sunda,* en om de Oost tot aan *Pekalongan,* en het afhalen van PRODUKTEN van *Bantam, Tjikao* langs de *Tjitatarum, Pamanoekan, Indramaijoe, Dadap* en *Cheribon* voor *Batavia.*

Aan de Werf bestaat er steeds gelegenheid tot repareren en breeuwen van ***Praauwen*** en ***Sloepen*** en het maken van diverse HOUT- en IJZERWERKEN ten behoeve der ***Schepen.***

Tevens zijn aldaar verkrijgbaar:

STEENKOLEN,

bij kleine hoeveelheden aan de werf te ontvangen, dan wel aan boord van de schepen geleverd.

Diverse RONDHOUTEN en DJATIHOUTEN PLANKEN gezaagd volgens de op te geven maat.

IJzeren ANKERS en KETTINGEN voor Praauwen.

BATAVIA, 23 Mei 1863. (2624)

MACHINERIEN.

De Ondergeteekenden, Agenten van de Heeren

GEORGE BUCHANAN & CO.,

Ingenieurs Bucklersbury ***London*** & *York-place Ironworks* ABERDEEN,

nemen de vrijheid Fabrikanten, Landeigenaars en anderen te herinneren, dat zij voortgaan met het leveren van alle soorten van

WERKTUIGEN,

in gebruik bij de bereiding van

Suiker, Koffij, Rijst, Olie, Kalk, Steenen, enz., enz.

alsmede ook:

ZAAGMOLENS,

VERVOERBARE STOOM-MACHINES, POMPMACHINES voor IRRIGATIE DOELEINDEN, of tot het vullen van in de hoogte gelegene BADKUIPEN, STOOMKETELS, enz., enz.

In voorraad en tegen billijke prijzen:

Stoom-Suikermolens

van verschillende dimensiën (onder welke *één* van eene nieuwe en zeer verbeterde Constructie).

VACUUMPANNEN compleet met al de benoodigde toestellen.

CENTRIFUGES met Stoomvermogen voor het in werking stellen derzelve.

WETZELPANNEN alsmede SUIKERMOLENS voor trekvee in verschillende grootte.

PERSPOMPEN, GEGALVANISEERD IJZER voor Daken en dito GOOTEN, VUURVASTE STEENEN en KLEI.

(2415) **PITCAIRN, SYME & Co.**

MACHINERIEN.
PAUL VAN VLISSINGEN & DUDOK VAN HEEL
en
Van Vlissingen, van Heel & Derosne, Cail & Co., *Amsterdam*.

De Ondergeteekenden, Agenten van genoemde fabriekanten, hebben thans ***alhier***, te ***Samarang*** en ***Soerabaija*** ten verkoop gereed liggen:

Een **SUIKERMOLEN** met cylinders van $24\frac{5}{8} \times 51$ Eng. duimen met Waterwerk, 2 stel kamraderen, **Stoommachine** van 16 p. kr, met ketel van 20 p. k., hooge drukking, (liggende ***alhier***).

Drie compleete **DISTILLEER-TOESTELLEN** ter vervaardiging van Arak, waarvan 2 voor 16000 en een voor 21000 litres stroop in 24 uren te verwerken, een toestel **alhier** en 2 te **Soerabaija** liggende.

Een **SUIKERMOLEN** met Cylinders van 28 × 56 Eng. duimen, met een dubbel stel kamraderen en waarlooze cylinder, om zoowel door Water als door Stoom te kunnen worden gedreven, liggende te ***Samarang***.

Twee Compleete **VACUUM-INSTALLATIËN**, ieder met ééne pan van $7\frac{1}{2}$ Eng. voeten diameter, een toestel ***alhier*** en het andere te ***Soerabaija*** liggende.

Eene Compleete **STOOMMACHINE** (horizontaal) van hooge drukking, ter drijving van een luchtledig toestel met 2 pannen van $7\frac{1}{2}$ Eng. voeten.

Een **SUIKERMOLEN**, met cylinders van $24\frac{3}{8} \times 51$ duimen, aan eene zijde van kamwielen voorzien, liggende te ***Soerabaija***.

Twee **SUIKERMOLENS** met cylinders van $19\frac{5}{8} \times 35\frac{1}{2}$ Eng. duimen, waarvan een met Waterwerk, een ***alhier*** en een te ***Soerabaija*** liggende.

Eenige **CRUSH- of BREEKMOLENS**, om met de hand of met stoom gedreven te worden, liggende ***alhier*** en te ***Soerabaija***.

Eenige stellen **SUIKERPANNEN** voor Batterijen in verschillende afmetingen met brandwerk compleet, liggende te ***Soerabaija***.

Een **STOOMWERKTUIG** van 4 paarden kr. hooge drukking zonder Stoomketel, liggende te ***Soerabaija***.

Gesmeed ijzeren **ASSEN** voor Suikermolens van diverse dimensiën, van af 9 Eng. voeten × $11\frac{1}{8}$ duim tot $6\frac{1}{2}$ Eng. voeten × $7\frac{5}{8}$ duim diameter, liggende ***alhier*** en te ***Soerabaija***.

Een compleet **GAZTOESTEL** tot verlichting van privaat woningen of publieke gebouwen met lampen etc., geheel compleet, liggende te ***Soerabaija***.

Drie ijzeren **HIJSCHKRANEN**, ieder hebbende een Draagvermogen van 4000 kilos, liggende ***alhier*** en te ***Soerabaija***.

Twee complete geheel ijzeren **TABAKSPERSEN**, liggende te ***Soerabaija***.

WAARLOOZE DEELEN voor Vacuums- en Stoomketels, als: ***Barometerglazen***, ***Peilglazen***, ***Kijkglazen***, ***Thermometerschalen***, Pitten voor ***Locatelli-Lampen***, etc., liggende te ***Soerabaija***.

Een **SUIKERMOLEN** met cylinders van 30 × 56 Eng. duimen, liggende te ***Soerabaija***.

Zes compleete **VOEDING-MACHINES** voor Stoomschepen met cylinders van 7 en 8 duim diameter.

Te ***Amsterdam*** zijn voorts nog in aanmaak ter spoedige uitzending in Depôt:

Twee luchtledige **TOESTELLEN**, ieder met 2 Pannen van $7\frac{1}{2}$ Eng. voeten diameter met Machine, Ketels etc. geheel compleet; en

Vier-en-Twintig **CENTRIFUGES** met Drijfwerk compleet met beweging van onderen, en in stellen van 2, 4 of 6 stuks.

Nadere opgaven en teekeningen verkrijgbaar bij

CORN. BETH, te ***Soerabaija***.
E. J. EVERTS, te ***Solo*** en bij de Agenten,
(2623) DÜMMLER EN Co., te ***Batavia***.

DIRECTIE
DER
JAVASCHE BANK.

CIRCULAIRES omtrent de nieuwe AANDEELEN en VERSLAGEN over het 35ste Boekjaar 1862/63, voor belanghebbenden verkrijgbaar op aanvrage bij den

Secretaris,
(2640) G. HOEVEN.

N. I. Escompto-Maatschappij.

De Directie maakt bekend, dat tot nadere kennisgave gelden in deposito, onder waarborg van het volgefourneerd kapitaal der Maatschappij, zullen worden aangenomen tot eene rente van 6 pCt. 's jaars, mits minstens eene maand in het bezit der Maatschappij blijvende en voorts met eene wederzijdsche opzegging van 14 dagen.

BATAVIA, 15 Julij 1863.

TIEDEMAN & VAN KERCHEM,
(2646) *Directeuren*.

LIVERPOOL & LONDON
FIRE INSURANCE Comp.

KAPITAAL groot £ 2,000,000 Sterling.

De ondergeteekenden, benoemd zijnde tot Agenten op ***Java*** van bovengenoemde Maatschappij, deelen bij deze mede, dat zij bereid zijn, om **Polissen van Assurantie** op de meest voordeelige voorwaarden te verleenen op ***Pakhuizen, Goederen en Woonhuizen met het Ameublement***, gelegen in de hoofdsteden of nabijheid derzelve, alsmede op ***Thee-, Koffi- en Suiker-Etablissementen op Java***.

De premiën van Assurantie zijn zoo laag mogelijk gesteld. en wanneer klagten mogten voorkomen, die vereffend moeten worden, zal de uiterste billijkheid worden in acht genomen.

(2417) PITCAIRN, SYME & Co.

NORTHERN
ASSURANCE COMPANY,
gevestigd te LONDON sedert 1836.

Brand- en Levensverzekering.

KAPITAAL GROOT **1,295,760** PONDEN STERLING.

De Ondergeteekenden, Agenten van voornoemde Maatschappij voor Java en de omliggende Nederlandsche Bezittingen, gaan steeds voort met het sluiten van Polissen van Assurantie op de meest billijke en voordeelige voorwaarden op WOONHUIZEN, met het daarin aanwezige AMEUBLEMENT, PAKHUIZEN, GOEDEREN, KOFFIJ-, THEE- en SUIKER-ETABLISSEMENTEN.

(2627) MORGAN, MELBOURN & Co.

Agenten op Java:
B. J. VAN ECK & Co., *Soerabaija*,
VAN DEN BROEK & VEECKENS, *Samarang*.

Royal Insurance Company of Liverpool.
BRAND- EN LEVENSVERZEKERING.

KAPITAAL GROOT **2.000.000.**— PONDEN STERLING

De ondergeteekenden, Agenten van bovengenoemde Maatschappij, gaan steeds voort, met verzekeringen te sluiten tegen brandschade op PAKHUIZEN, GOEDEREN en WOONHUIZEN met AMEUBLEMENT, gelegen in de hoofdsteden of nabijheid derzelven, alsmede op THEE-, KOFFIJ- en SUIKER ETABLISSEMENTEN OP JAVA.

Zij nemen de vrijheid het publiek te herinneren, dat sedert kort ook LEVENSVERZEKERING bij de Batavia Branche gevoegd is en dus gereed zijn tot het sluiten daarvan op de voordeeligste voorwaarden. Het uitgebreide Kapitaal van deze Maatschappij in verband met de jaarlijksche opbrengst van 500.000 Ponden Sterling en een aanwezig fonds van 800,000 Ponden Sterling, leveren een voldoenden waarborg voor hare soliditeit, terwijl de premien van verzekering even matig zijn als die van andere Maatschappijen en bij schade de voldoening op de promptste wijze geschied.

(2416) PITCAIRN, SYME & Co

Nederlandsch-Indische
ZEE- & BRAND-ASSURANTIE MAATSCHAPPIJ.

Genoemde MAATSCHAPPIJ is voortdurend bereid tot het sluiten van verzekering tegen schade door

BRAND

te veroorzaken, hetzij op **Suiker-, Koffij-, Thee-** of andere **Etablissementen** en **Inventaris**, als op **Woonhuizen**, alsmede **Inboedel** en **Meubilair**, waarvan de premie bedraagt tusschen 25 en 75 cents 's jaars voor iedere verzekerde *f* 100,—, afhankelijk van den stand van het perceel en zijne belendingen.

Namens het Bestuur:
P. TIEDEMAN, JUN., *Direkteur*.

Agenten op Java:
FRASER, EATON & Co., te *Soerabaija*.
B. KOPERSMIT & Co., te *Samarang*,
SAPORTAS & Co., *Cheribon*. (2628)

Nederlandsch-Indische
Levensverzekering en Lijfrente Maatschappij.

BESTUUR:

W. J. van de Graaff,	*Commissarissen.*
P. C. W. Anemaet,	
F. W. R. Jhr. Flugi van Aspermont,	
Mr. T. H. der Kinderen,	
D. Jannette Walen,	
A. R. J. Cramerus,	
G. A. de Lange,	*Directeuren.*
Edw. Heijning,	

Deze Maatschappij is steeds bereid tot het aangaan van Contracten voor Levensverzekering en Lijfrente.

Omtrent de steeds toenemende uitbreiding harer werkkring raadpleege men de driemaandelijks in de Couranten voorkomende staten van deelname.

Edw. HEIJNING, *Directeur*.

Inlichtingen en Blanco's Gratis verkrijgbaar:
te **Batavia**, ten kantore der Maatschappij.
» **Soerabaija**, bij de Heeren ANEMAET & Co.
» **Cheribon**, » » » SAPORTAS & Co.
» **Tagal**, » den Heer C. F. JULIUS, Jr.
» **Padang**, » de Heeren PAINE STRICKER & Co.
» **Macassar**, » den Heer J. C. TAMSON. (2630)

PHOENIX FIRE OFFICE.
Gevestigd te LONDON sedert 1782.
ONGELIMITEERD KAPITAAL.

De ondergeteekenden, Agenten dezer Maatschappij blijven voortdurend verzekeringen sluiten tegen Brandschade op WOON- en PAKHUIZEN, MEUBELEN, KOOPMANSGOEDEREN, enz., zoomede op SUIKER-, KOFFIJ- en THEE-ETABLISSEMENTEN, tegen de volgende premien:

Op gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen in de Steden, zoomede op Goederen in dezelve . . . . 1 % 's jaars.

Op gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen buiten Steden, en afgezonderd van andere Gebouwen, zoomede op Goederen en Meubelen daarin aanwezig . . $\frac{1}{4}$ % »

Suiker- en Koffij-Etablissementen.

Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, Producten, Machineriën, Gereedschappen, enz., daarin aanwezig. $\frac{5}{4}$ % 's jaars.

Op Gebouwen van Steen en Hout of van Hout alleen, met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig . . . 1 % »

Op Gebouwen van Hout, met Sirappen gedekt zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig . . . . $1\frac{1}{4}$ % »

Op Schepen, liggende op Reeden. . . . 1 % »

E. MOORMANN & Co., te *Batavia*.
C. DAMNITZ & Co., te *Samarang*.
(2626) P. KERVEL & Co., te *Soerabaija*.

IMPERIAL
LEVENVERZEKERING MAATSCHAPPIJ.
Old Broad-Street London,
opgerigt in het jaar 1820.

Het Maatschappelijk kapitaal bedraagt **£ 750,000**,— verdeeld in **7500** aandeelen van **£ 100**.— elk, terwijl het gevestigde premiefonds bedraagt ruim **£ 705,000**,—, waaruit blijkt dat deze Maatschappij meer dan **£ 1,500,000**,— bezit, bij een Jaarlijksch inkomen van **£ 1 000.000**,—, om aan de verpligting in het vervolg op bestaande polissen ten beloope van **£ 2,500,000**,— te voldoen.

Alle vijf jaren zal vier vijfde gedeelte van den winst als Bonus aan de polissen worden toegevoegd, zonder dat daardoor de verzekerde persoonlijk verantwoordelijk wordt, zooals bij onderlinge Maatschappijen.

De premiën kunnen maandelijks voldaan worden.

Omtrent maatstaf der Premiën en alle verdere informatiën betrekkelijk deze Levensverzekering Maatschappij kan men zich vervoegen ten kantore van de ondergeteekenden, alwaar men op verzoek prospectussen der Maatschappij en blanco Staten kan erlangen.

MACLAINE, WATSON EN Co. *Batavia*.
Mc. NEILL EN Co. *Samarang*.
(2420) FRASER, EATON EN Co. *Soerabaija*.

Brand-Assurantie-Compagnie, te Amsterdam.
Kapitaal 1.300000.— Gulden

De Ondergeteekenden benoemd zijnde tot Agenten op Java, van bovengenoemde Maatschappij, berigten bij deze; dat zij bereid zijn verzekeringen tegen Brandschade te sluiten op Woon- en Pakhuizen, Koopmansgoederen, Meubelen, enz., enz., alsmede: op Suiker-, Koffij, Thee-, Tabak- en Indigo-Etablissementen, enz., tegen zeer billijke Premien en gewone Conditien.

Omtrent nadere informatien gelieve men zich te vervoegen ten Kantore der Ondergeteekenden

MACLAINE, WATSON & Co., Batavia,
McNEILL & Co., Samarang.
(2421) FRASER, EATON & Co., Soerabaija.

VENNOOTSCHAP.

Blijkens acte, heden voor mij gepasseerd, is tusschen de Heeren ***P. P. Bloem*** en ***J. Caspers***, alhier, eene VENNOOTSCHAP aangegaan onder de Firma

Bloem en Caspers.

Dezelve zal zijn gevestigd te *Batavia*, en heeft ten doel:

Het doen van leveranciën aan schepen, en het drijven van handel in scheepsbenoodigdheden, en zoo voorts.

Ze is aangegaan voor onbepaalden tijd, en heeft aanvang genomen den **1 Julij ll.**

Beide Vennooten kunnen voor de Firma teekenen; doch voor het aangaan van geldelijke transactiën is jeders persoonlijke handteekening benoodigd.

Het stellen van borgtogten is onvoorwaardelijk uitgesloten.

BODDE, *Notaris*.
BATAVIA, 10 Julij 1863. (2585)

De ondergeteekende brengt, in verband van bovenstaande annonce, ter kennis van het geëerde publiek, dat zijn tot dusverre gedreven

Handel in Scheepsbenoodigdheden,

onder de Firma **Bloem & Co.**, van nu voortaan zal worden voortgezet onder de Firma

Bloem en Caspers,

belovende hij voor denzelven eene prompte en civiele bediening.

P. BLOEM.
BATAVIA, 10 Julij 1863. (2586)

WILLIAM HENRY HALL,
Shipping and General Commission Agent,
(2617) ***BATAVIA***.

De ondergeteekende beveelt zich voortdurend aan vooral wat betreft:

Boekbinderij, Liniëerfabrick, Lithographie.

(2620) H. M. VAN DORP.

Mr. PHILLIPS,
Chirurg-Dentist,
Lid van de Odontological Society te Londen,
is dagelijks te spreken ten huize van de Heeren WOODBURY & PAGE, op *Rijswijk*. (2594)

ONDERWIJS.

De ondergeteekenden maken bekend, dat zij, daartoe door eenige ouders aangezocht, hunne inrigting voortaan ook openstellen voor **MEISJES**, doch alleen als *externes*.

De LESSEN vangen den 20 Julij weder aan.

(2638) G. WARNAR & W. H. SNETHLAGE.

ATTENTIE!

Degenen die wenschen de KATOENKULTUUR hier te lande te bevorderen, kunnen de zoogenaamde **Sea Island-, New-Orleans-** en **Egyptische Zaden** *kosteloos* op franco aanvraag verkrijgen, bij

(2643) MARTIN, DYCE & Co.

VOORDEELIGE AANBIEDING.

Wegens voorgenomen vertrek naar elders wordt

Te koop aangeboden
voor *f* **10,000.—**,

Een half Aandeel in eene Tokozaak,

die ieder jaar een winst afwerpt van ± *f* **15,000.—**, te betalen bij maandelijksche paijementen van *f* **500.—** renteloos.

Informatiën uitgevers *Samarangsch Advertentie-Blad* onder Lt. **M.** (2632)

Aan ouders of voogden, die hunne kinderen of pupillen naar Europa wenschen te zenden, ten einde hun daar eene beschaafde opvoeding te doen geven, wordt te 's Gravenhage bij een fatsoenlijk gezin daartoe eene geschikte gelegenheid aangeboden.

Inlichtingen worden gegeven bij
(2579) W. OGILVIE.

Een Jongmensch,

oud 29 jaren, grondig bekend met de *Holl., Fransche* en *Javaansche talen*, tevens het Boekhouden, sints 10 jaar op 2 der grootste Suiker-fabrieken werkzaam geweest zijnde, waarvan 4 jaar als Administrateur, zoekt weder eene dergelijke betrekking, hetzij op een Land of op eene Suikerfabriek.

De beste getuigschriften kan hij produceren; reflecterende adresseere zich onder Lett. **A. Z.**, bij de Heeren *de Groot, Kolff & Co.* (2633)

TE KOOP **EENIGE SUIKERMOLENS,**

van de **LOWMOOR COMPANY** met Cylinders van 24 × 48 inches en de benoodigde IJzerwerken voor Waterraderen.

EEN IJZEREN WATERRAD COMPLEET,
diameter 28 voet, breedte 5 voet.

In groote voorraad:

Suikerpannen,

in alle gewone afmetingen, alsook waarlooze stukken geschikt voor WATERMOLENS van de Lowmoor Fabriek.

Een Stoom-Suikermolen,
compleet, rollen 24 × 48 duim, Stoommachine 12 paardenkracht.

De zoo voordeelig bekende wijze van bewerking van deze Company zal wel eene voldoende waarborg voor de hoedanigheden van deze Machineriën zijn.

PITCAIRN, SYME & Co.,
(2418) *Agenten van de Lowmoor Company*.

TE KOOP:
Twee Wetzel Suikerpannen
EN
Twee Rotatie Suikerpannen

met dubbele bodems en voorzien van DRIJFTOESTEL en VERBINDINGEN, Compleet.

Alsmede eene kleine **STOOMMACHINE**, compleet met VERBINDINGEN tot het drijven van verschillende soorten van MACHINERIEN.

Nadere informatiën te bekomen bij
(2422) MACLAINE, WATSON EN Co.

Te Koop:
Eenige Bankactiën voor 167 percent.

Te bevragen bij
(2595) H. M. VAN DORP.

Te Koop:
Een steenen HUIS met pannen gedekt en dito bijgebouwen,

staande en gelegen op perceel No. 8989 in den ***gang Kamaijoran***.

Informatiën bij
(2571) VOERMANS qq.

Te Koop of te Huur:

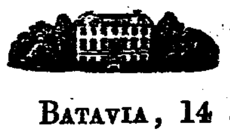

Het HUIS op het ***Koningsplein***, thans bewoond door Mevrouw de Weduwe THIEME.

BATAVIA, 14 Julij 1863. (2652)

Te Huur of te Koop:

Het HUIS
op *Koningsplein*, thans bewoond door den Heer HILL.

Te bevragen bij den Notaris
(2636) Mr. A. M. MEERTENS.

TE HUUR

of, onder zeer voordeelige voorwaarden te KOOP, het aangenaam gelegen Woonhuis te *Bidara Tjina*, naast het ***eerste Post-Station***, laatst bewoond door den Heer POOL, welk huis onlangs belangrijke Reparatiën en verbeteringen heeft ondergaan, zijnde hetzelve te bevragen bij

(2625) CASSALETTE EN Co.

De Pillen van Holloway

Zijn een onschatbaar geneesmiddel voor scorbut en andere ziekten die het meeste onder de zeelieden heerschen. Zij zijn een genoegzaam zuiveringsmiddel voor alle gevallen van dergelijke ziekten, en nadat de pillen den patient de gezondheid weder gegeven hebben, geven zij het ligchaam nieuwe levenskracht.

Doosjes Pillen. à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—
Potjes zalf à *f*. 1.— *f*. 3.— *f* 5.—

Thans à kontant te verkrijgen:

Te Batavia	bij	S. B. van Kleeff & Co.
» »	»	Schreuder & van der Grab.
» Soerabaija	»	D. Mauritz Martens.
» »	»	J. J. van den Muijsenberg.
» Probolingo	»	Zimmermann & Co.
» Banjoemaas	»	M. S. Cheriman.
» Poerworedjo	»	J. Kalden.
» Djokjokarta	»	Koe Djamboe.
» »	»	Wed. C. W. van der Laan.
» Soerakarta	»	M. J. Hanssens.
» Tagal	»	Mevr. de Wed. van Dort.
» »	»	A. J. van der Voort.
» Cheribon	»	W. Galistan.
» »	»	M. Blok & Co.
» Buitenzorg	»	A. J. van der Voort.
» »	»	Schreuder & van der Crab.
» Tjandjoer	»	Schreuder & van der Grab.
» Salatiga	»	Q. M. B. Regensburg.
» Samarang	»	G. C. T. van Dorp, H. L. de Lyon, de Groot, Kolff & Co., Joosten & Co. en bij Sogeman & Co.

(2572)

Debiteuren der Firma ***Brandon & Co.***, worden nogmaals beleefd, doch dringend verzocht, hun DEBET over de jaren 1858, 1859, 1860, 1861 en 1862, aan te zuiveren, indien zij zich voor geregtelijke vervolging willen vrijwaren. (2575)

Vertrekkende Personen.

John Pryce verlaat *Java*. (2651)

Bataviaasch Praauwenveer.

De stoomer **Tjiliwong**, is bestemd tot het afhalen en aan boord brengen van PASSAGIERS van stoomschepen.

Vertrekt ten 7 ure des morgens.
Ligplaats binnen den kleinen boom. (2621)
Slechts weinig bagage kan worden medegenomen.

Stoomvaart in den Indischen Archipel.

Het vertrek der Stoomschepen gedurende de maand JULIJ 1868, is geregeld als volgt:

VAN BATAVIA.

naar MUNTOK, RIOUW en SINGAPORE, den 1sten en 15den.
naar SAMARANG en SOERABAIJA, den 7den, 15den, 22sten en 29sten Julij.
naar BILLITON, PONTIANAK en SINGKAWANG, den 8sten.
naar BENKOELEN en PADANG, den 25sten.

VAN SOERABAIJA.

naar SAMARANG en BATAVIA, den 7den, 15den, 22sten en 29sten Julij.
naar MAKASSAR, TIMOR-KOEPANG, DELHI en de MOLUKKEN, den 15den.
naar BAWEAN en BANJERMASSING, den 27sten

Nadere inlichtingen te bekomen op de Stoombootkantoren in de stad, bij

W. CORES DE VRIES, te *Batavia* en te *Soerabaija.*
(2622) NIEUWVEEN en SCHUIJMER, te *Samarang.*

Vracht en Pasage naar CHERIBON

wordt aangeboden met het Nederl. fregatschip
LOUISE,
Kapt. P. BUIJS, Jr.
om in de tweede helft dezer maand derwaarts te vertrekken.
Nadere informatiën bij
de Agenten,
(2615) DüMMLER en Co.

Naar PADANG

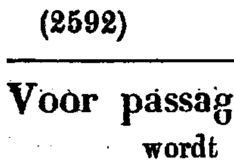

wordt VRACHT en PASSAGE aangeboden met het Nederlandsch schip
India Packet,
Kapit. G. DIEPERING,
om spoedig te vertrekken.
Nadere informatiën bij
de Agenten,
(2592) E. MOORMANN & Go.

Voor passagiers en lading naar *Menado*

wordt aangeboden het Ned. schip

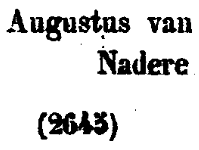

TONIA,
Kapt. K. D. BREUNING,
om ca. 22 Julij van hier en ca. 10 Augustus van *Soerabaija* daarheen te vertrekken.
Nadere informatien bij
de Agenten,
(2643) J. CEZARD & Co.

Passage naar Rotterdam

wordt aangeboden met het Ned. schip
BEZOEKIE,
Kapitein C. J. A. R. RECKERS,
varende een Geëxamineerden Doctor en een Hollandsche Koe.
Het schip is voor den overvoer van Passagiers bijzonder goed ingerigt en uitgerust.
De reis zal Medio Augustus direct van hier ondernomen kunnen worden
Men adresseere zich bij
REIJNST & VINJU,
(2524) en den *Gezagvoerder* te *Tagal.*

Voor passage naar Nederland

wordt aangeboden het Ned. campagne barkschip

JOHANNES CHRISTIAAN,
Kapt. C. van Heemstede Obelt.
uitmuntend ingerigt voor den overvoer van passagiers en voorzien van eene badkamer. Aan boord bevindt zich een gepromoveerd GENEESHEER.
Het schip wordt te Soerabaija en Samarang beladen en zal vermoedelijk ultimo Augustus van hier naar Holland vertrekken.
Nadere informatiën bij de Heeren FRASER, EATON & Co. te Soerabaija, bij de Heeren VAN DEN BROEK & VEECKENS te Samarang en alhier bij de Agenten
(2582) C. BAHRE & G. KINDER.

DE JAVASCHE BANK.

I.

Wanneer wij tot nu toe slechts nu en dan en als het ware van ter zijde over deze belangrijke en terecht eens ieders aandacht verdienende instelling gesproken hebben, zoo is dit waarlijk niet aan gebrek aan belangstelling, maar veeleer aan eene zekere onzes inziens verschoonbare angstvalligheid te wijten. De invloed toch die eene zoodanige instelling overal op het geheel maatschappelijk leven uitoefent, daar zoowel de zedelijke als materiele ontwikkeling of achteruitgang der leden der maatschappij voor een groot deel van haar afhangt, is zoo groot, dat de regelen waarnaar zij hare handelingen inrigt, de grondbeginselen waarnaar zij te werk gaat, een ernstig onderzoek en eene naauwlettende en grondige overweging, meer dan die van eenige andere instelling, dubbel waard zijn.

Is het werkelijk niet een merkwaardig verschijnsel, dat niet alleen hier, maar tegelijker tijd ook in die landen van Europa, waar handel en nijverheid bloeijen en de ontwikkeling meer en meer toeneemt, een levendige strijd bestaat omtrent het al of niet wenschelijke van eene verandering in het bestaande Bankwezen? De strijd, die nu in het moederland ook gevoerd wordt omtrent de noodzakelijkheid van het bestaan van eene onafhankelijke Bank, is algemeen bekend. Evenzoo de strijd, die steeds als 't ware dagelijks in Engeland gestreden wordt, terwijl zelfs in Frankrijk verleden jaar zeer ernstig dezelfde vraag, naar wier oplossing ook hier gestreefd wordt, is behandeld geworden.

Banken zijn voor een staat niet minder noodzakelijk dan bijv. een ministerie van financien, of bureaux voor ontvangsten en uitgaven, het zijn crediet-instellingen tot vergemakkelijking en bevordering van den handel en het verkeer. Daar nu naarmate de handel en het verkeer van een land meer of minder uitgestrekt is, naar die mate ook de algemeene ontwikkeling aldaar een lageren of hoogeren trap zal bereikt hebben, zoo moet het gewicht van eene goede regeling en werking dier instelling terstond in het oog vallen. Doch dit is van te algemeene bekendheid, dan dat het noodig zoude zijn, dit uitdrukkelijk aan te toonen.

Naarmate van hunne *werking* worden de Banken onderscheiden in *deposito-* en *circulatiebanken* en in *beleen-* en *wisselbanken;* naarmate hunner *inrichting* onderscheidt men ze in *Staatsbanken*, *Nationale Banken*, *Actiën-banken* en *Privaatbanken.*

Bij de eerste verdeeling willen wij ons hier niet ophouden, alleen kortelijk bij de tweede, daar ons dit bij onze verdere beschouwingen eenigsints kan te pas komen. Genoeg zij het te zeggen, dat de meeste banken van den tegenwoordigen tijd de drie laatste soorten in zich vereenigen.

De *Staatsbanken* worden gehouden door Staatsambtenaren, met gelden door den Staat verstrekt. De bezwaren aan deze verbonden zijn hoofdzakelijk, dat zij op een terrein treden, 't welk aan bijzondere personen behoort vrij te blijven, met de daaraan verbondene treurige gevolgen voor het crediet en de nijverheid zelve, die zij meenen te ondersteunen, en voorts, dat zij slechts groote sommen verhandelen, en daardoor den kleinhandel niet kunnen te hulp komen.

Actiënbanken zijn de zoodanigen, die door vennootschappen worden opgericht, wier deelhebbers het kapitaal verschaffen, en die onafhankelijk van den Staat zijn.

Door *privaatbanken* worden verstaan dezulken, waarin slechts weinige vennooten zijn, werkzaam met kapitalen, waarvan het bedrag onbekend is, en die toch bankpapier uitgeven.

De nadeelen, die aan elk soort dezer banken, hetzij dan denkbeeldig, hetzij in werkelijkheid, verbonden zijn, heeft men trachten te ontgaan door de oprichting van *Nationale Banken*, waarbij het Staatsgezag zich de hoofdleiding en het toezicht voorbehoudt. Hoewel deze laatsten dus wat hare geldmiddelen betreft, onafhankelijk van den Staat zijn, zoo bestaan er betrekkingen tusschen de regering en het bestuur dier banken, waarvan, zoo als de ondervinding geleerd heeft, dikwijls bij politieke gebeurtenissen het crediet dier bank zelve dan ook de nadeelen ondervonden heeft.

Soms wordt de directie door de Regering benoemd en niet door de aandeelhouders, zoo als bij elke andere namelooze of commanditaire vennootschap, en terecht wordt onzes inziens door het *Handels- en Effecten-Blad* aan dien beduidenden invloed der Regering op de leiding der bank toegeschreven, dat zoo dikwerf intrigues, coteriegeest en kuiperij ruim spel hebben, en dat de keus der aandeelhouders niet vrij is. De zelfde gevolgen, en dikwerf in niet mindere mate, neemt men waar, wanneer er als 't ware een transactie gesloten is, en de regering het eene gedeelte der der directie kiest en de aandeelhouders het andere, daar de aandeelen veelal zeer hoog zijn en alleen zeer bemiddelden daaraan kunnen deelnemen. Onzes inziens komen deze hoogstgewichtige bezwaren bij de *Actiënbanken*, de door namelooze vennootschappen opgerichte onafhankelijke banken, alleen in het geheel niet of althans in oneindig mindere mate voor. Zij worden niet in elke gewichtige staatkundige beweging betrokken; de deelhebbers, door hun eigen belang geleid, kiezen de geschiktste personen als bestuurders, en deze *kennen* het *publiek*, waarmede zij in naauwe betrekking staan, de bank wordt met meer zaaken personenkennis gedreven, en ook de kleinhandel wordt meer tegemoet gekomen.

Het ligt niet in ons doel nu verder de vooren nadeelen van onafhankelijke banken ook voor Nederlandsch-Indie te bespreken, daar er toch vooreerst nog geen sprake kan zijn van het al of niet nuttige en wenschelijke eener verandering, omdat het Octrooi, in welks bezit de Javasche Bank zich nu verheugt, eerst met den laatsten Maart 1870 verstreken is.

Hoe het zij, de Javasche Bank, bij besluit van den 29 November 1858, stbl. 98, op nieuw voor den tijd van 10 jaren geoctroijeerd, is geen onafhankelijke bank, maar moet onder de zoogenaamde Nationale banken gerekend worden.

Volgens art. 14 van dat Octrooi bestaan de operatien deze bank voornamelijk: 1e. In het escompteren van wisselbrieven en ander handelspapier voorzien van twee of meer goede handteekeningen; 2e. In het beleenen van effecten, kostbare gesteenten en metalen, goederen waren en koopmanschappen; 3e. In den handel in goud en zilver; 4e. In het ontvangen van gelden in rekening-courant, in het betalen van assignatien en het incasseren van waarden; 5e. in het in bewaring nemen van vreemde muntspecien.

INGEZONDEN STUKKEN.

Sedert drie jaren hebben wij hier een „Commissie ter verbetering der vervoermiddelen," maar deze blijven in den zelfden elendigen staat; sints maanden heeft onze Opperlandvoogd, moedig den knoop doorhakkende en marrensmoede, een concessie ten aanleg van spoorwegen verleend; sints geruimen tijd heeft na de sanctie van Z. M. onzen geëerbiedigden Koning, de Minister van Koloniën een wetsontwerp, deze zaak betreffende, aan de Kamer ingediend, — en waar blijft de goedkeuring der volksvertegenwoordiging? Wanneer zal het wetsontwerp door de kamers worden aangenomen? O die kamerleden, die niets dan de exploitatie van Indie ten bate van Nederland bedoelende, de behandeling van het wetsontwerp, met den vereischten spoed door den minister aangeboden, uitstelden tot na de paaschvacantie! Storm van 's Gravesande, gij, die met uwe geestverwanten een uitstel hebt weten door te drijven en wie weet wat nog verder doordrijven zult *tegen* het belang van Indie, in dat Indie is uw naam en die uwer medestanders een ergernis, omdat gij nog langer een toestand bestendigt, die met den dag onhoudbaarder wordt. Thans bracht de laatste mail het heuchelijk bericht, dat NB. de Kamer begonnen is, de stukken door den minister van kolonien betrekkelijk deze levenskwestie voor Indie overgelegd, in de afdeelingen te onderzoeken. Hier wordt alles met dezelfde elendige langzaamheid bepraat, en nog eens bepraat, dan wordt er verslag van uitgebracht in de kamer; er zijn natuurlijk een menigte aanmerkingen, — want Indie, dat *voor elke ton gouds*, die volgens het wetsontwerp jaarlijks voor Indie ten rentewaarborg noodig zal wezen, bijna *vier millioen* aan het Nederlandsche Danaïdenvat schenkt, zou te veel krijgen — die dan naar de Regering worden gezonden met verzoek om nadere inlichtingen; het daarop ontvangen antwoord wordt natuurlijk nog eens weer onderzocht door een commissie, die dan rapport uitbrengt aan de kamer — — — daar is de dag waarop het recès invalt: geen lid is langer te houden, alles gaat heen, en de afdoening der Indische levenskwestie is weer uitgesteld.

Laat ons het rondnit zeggen, en Nederland worde daardoor gewaarschuwd: de Nederlandsche regering en volksvertegenwoordiging wekken hier een algemeene ontevredenheid, die met den dag grooter wordt; — de ministers van koloniën door hun gebrek aan zelfstandigheid, de Staten-Generaal door hun tegenwerken van al wat den bloei van Indië bevorderen kan en moet. Welk een verschil doet zich aan ons oog op, wanneer wij onzen toestand alhier vergelijken met dien in Britsch-Indie. Heeft men er wel eens in vollen ernst aan de mooglijkheid gedacht, dat wij ons zelven alles kunnen verschaffen wat wij noodig hebben?

Wat hebt gij gedaan, Nederland! wat doet gij nog voor den armen Inlander?

Waar zijn de scholen, die ge hem moet geven, om hem te ontwikkelen en tot mensch te maken, wat hij nog niet is?

Waar is het individueel grondbezit, de eerste noodzakelijkheid voor een geordenden staat?

Wat doet gij om hem te verlossen van den druk der heerendiensten?

Waar blijven de verbeteringen op commercieël gebied, sints jaren toegezegd?

Wanneer zal er eindelijk een flinke wet op de partikuliere landelijke ondernemingen tot stand komen?

Gij doet niets, zoomin voor het een, als voor het ander!

En dit alleen, omdat gij vreest de millioenen te moeten missen, door den arbeid van millioenen natuurgenooten verkregen, die gij gemakkelijk verteert en die dienen moeten, het te kort uwer eigen veel te hoog opgedreven staatshuishouding te dekken.

Thands een woord tot u, mijne broeders in deze gewesten! Tot dusverre hebben wij weinig in 't openbaar gesproken, nog niet gehandeld, op, thands is het de tijd daartoe! Wakkere mannen van Samarang, Soerakarta en Djokdjokarta! gij die het eerst en meest belang hebt bij den aanleg van spoorwegen door uwe neerlijke landen, gij die met zoo hartelijke taal den Koning, den Minister van Kolonien en den Goeverneur-Generaal liebt gevierd en gedankt voor 't geen tot dusverre in de zaak der spoorwegen is verricht, op! Wendt u thands gezamendlijk tot onzen geëerbiedigden Vorst, van wien wij allen overtuigd zijn, dat Hij Indies rechtmatige behoeften wil bevredigen, — wendt u tot Hem, niet met een dankadres, maar met het verzoek het initiatief te nemen in de spoorweg-kwestie. Zegt hem, dat de volksvertegenwoordiging in Nederland tot dusverre alles heeft gedaan wat in haar vermogen was om Indiës belangen tegen te werken en 's Vorsten beste bedoelingen te verijdelen! schildert Hem den toestand, waarin zich hier alles bevindt, en smeekt Hem ten volle koning te zijn en zijn machtwoord in de schaal te leggen ten gunste van Insulinde! Verbergt Hem de ontevredenheid en malaise niet, die hier heerschen en met den dag stijgen, veroorzaakt door de onwaardige behandeling, die Indië daaglijks van het Moederland ondervindt.

Mannen broeders! wij zien thands overtuigend in, dat wij zelven moeten handelen, willen wij bekomen, wat ons wederrechtelijk zoolang onthouden is. Vereenigen wij ons daarom, en maken wij onzen Vorst onzen toestand alhier bekend, dit alleen is naar ons inzien, het eenige middel om tot een beter staat te geraken. Te lang hebben wij alles geduldig gedragen en gezwegen, publieke opinie bestaat hier nog niet, — meer dan tijd is het dat die zich vorme! Men verkeert in Nederland in de veronderstelling, dat de stemmen die uit Indië opgaan, slechts de meening van eenige weinigen zijn — dat het thands wete, dat die enkelen het gevoelen uitdrukken van bijna alle ingezetenen van Nederlandsch-Indië. Laat in Nederland de stem weerklinken van dat geheele Indië, laat ieder weten, dat niet tien of twintig personen — *belanghebbenden* — luide roepen om spoorwegen, maar dat het is de uitgedrukte meening van de geheele Europesche en met haar gelijkgestelde bevolking. Dat men in Nederland wete, dat onder de bewoners van Indië niet enkele ontevredenen zijn, maar dat de geheele bevolking ontevreden is en verontwaardigd, en dat zij niet langer de speelbal *wil* zijn. Eens zóó de openbare meening van Nederland kenbaar gemaakt, zal zij gewicht in de schaal leggen ter bevordering der voldoening van onze noodzakelijke behoeften. Zoo [illegible] dan is het hier: *vox populi vox Dei!* Daarom niet [illegible] mard, maar door een *algemeen petitionneren* getoond, dat [illegible] *Neerlandsch-Indië* spoorwegen vraagt.

Het Pupillenkorps te Gombong.

Een der schoonste en menschlievendste instellingen op Java, doch tevens een der onbekendste, is voorwaar het korps pupillen.

Vele reizigers, op hun gemak in een weelderig rijtuig gezeten, gissen niet, als zij de 40ste paal westwaarts van Poerworedjo, als het ware voorbij vliegen, dat aan hunne regterzijde op ± een paal afstand van den grooten weg, achter kanarie en klapperboomen verscholen, het fort „Generaal Cochius" ligt, even alsof het te nederig ware, zich, ontbloot van het hem omgevende donkergroen, voor te doen.

En toch, hoeveel edels en schoons schuilt niet tegelijk met zooveel beklagenswaardigs achter die leikleurige muren!

Eene prachtige laan van kanarieboomen leidt u, even voor men aan de brug over kali Gombong bij de 41ste paal komt, voorbij des docto's woning naar het officiers-kampement. Dit is even als alle kampementen, een weinig mooijer, een weinig leelijker, doch het eerste is op dat van Gombong toepasselijk; regts omslaande, steeds door hooge en fraai onderhoudene kanaries beschaduwd, ziet gij het fort in zijn blaauw kleed getooid, voor u. (Zou de nabijheid der menigvuldige indigo hier toe geleid hebben? waarom die muren niet wit? 't zou immers schitterender tusschen het fraaije groen uitkomen dan die leiblaauwe kleur.) Alleen de sergeant of korporaal aan de poort, u militairment groetende, doet u denken aan een garnizoen, want nauwelijks is men binnengetreden, of men leest op de deuren der zalen, uitkomende op het vijfhoekig binnenplein, waarop men nu staat, de namen „teekenzaal, schoolzaal, danszaal, schermzaal, schoenmakers atelier, eetzaal, enz."

De teekenzaal binnengetreden, ziet men met een waar genoegen de werkelijk goede vorderingen van allen en van enkele leerlingen de flinke en correcte teekeningen, zoowel topographische en bouwkundige als handteekeningen. Vele dezer pupillen zijn dan ook reeds nuttig werkzaam bij de militaire en spoorweg-opname. Het onderwijs bij het korps wordt dagelijks door twee in hun vak kundige onderofficieren gegeven.

De zalen, waar aardrijkskunde, geschiedenis, rekenen, lezen, schrijven, dansen, schermen en gymnastie worden onderwezen, doen u met bewondering opzien naar die onder-officieren, die met stalen geduld en langmoedigheid knapen van 7—18 jaar onderrigt geven. Werkelijk dwingen u die onder-officieren achting af, en menigeen zal, nadat hij het pupillenkorps gezien heeft, beseffen, hoe achtenswaardig die in Indië zoo misdeelde stand is.

De onderwijzers staan allen, onder-officieren of korporaals, zoowel bij het ligchamelijk als geestelijk onderwijs onder de leiding van 4 luitenants, waarvan doorgaans twee 1e, tegelijkertijd kompagnie kommandant en twee 2de luitenants.

Allen de pupillen van 16—18 jaren leeren exerceren, schijfschieten en landmeten.

De slaapzalen zijn ruim en luchtig, ieder pupil slaapt à part in eene ijzeren krib met strozak, hoofdkussen en sprei, heeft een kistje tot berging van zijne onderkleeding, doch meestijds vindt men er jonge vogeltjes, djankrik, ganseer, muisjes, kweekwee, speelgoed enz. in; eene plank om zijne bovenkleederen en politiemuts op te bergen is boven zijne krib bevestigd.

De kleeding bestaat uit een ruimen blaauw drillen pantalon, dito kiel met eene lederen riem om het midden vastgemaakt, waaronder een wit katoenen hemd met omgeslagen boord, schoenen van linnen of leder, kousen en eene politiemuts naar het Nederlandsch model gemaakt, doch instede van witte, gele biezen en wat hooger. (In Indië ware eene klep, voor de oogen, doelmatiger.)

De voeding is uitmuntend, 's morgens vroeg rijstboeber met stroop, om 10 uren heerlijke vleeschsoep, saijor, sambal, rijst à volonté en een flink stuk sapivleesch, alles opgedischt in borden en schotels, even proper en smakelijk. 's Middags om 3½ uur hetzelfde, behalve de soep. Ieder pupil heeft zijn bord, mes, lepel en vork voor zich.

Tusschen en na den afloop der lessen spelen zij op de binnenplaats of in de rondom het fort aangelegde tuinen.

Even buiten de poort bevindt zich eene groote zwemkom, waarin de jongelui met de reveille (5 uren) gaan baden onder toezigt van den sergeant der week en de [illegible] moeten; zij worden in 2 ploegen verdeeld, elke ploeg mag 5 minuten in 't water zijn.

Het korps, zonder het kader en de subsistenten (± 52 man) medegerekend, zal om en bij de 360 hoofden sterk zijn en werd vroeger door een majoor, thans echter door een kapitein, gekommandeerd. De hygiëne en de finantiën, zoo ook het onderwijs zijn onder den tegenwoordigen kommandant, de kapitein J. W. Auffmorth, zeer vooruitgegaan en het ware werkelijk een geluk voor de pupillen, zoo die heer er *lange* jaren mogt blijven, want zoo er al iemand geschikt is voor dit kommandement, voorzeker zal niemand hem er in overtreffen.

De behandeling van zaken, administratie, discipline, alles is op militairen voet geschoeid, gelijk in een ander garnizoen. Het korps bestaat door gouvernements bijdragen en de schoolgelden door de vaders of voogden, naar ieders inkomsten berekend, te betalen. Onvermogende pupillen betalen niets.

De pupillen ontvangen naar hun ouderdom een voldoend zakgeld. De behandeling der pupillen door hunne officieren is billijk en vaderlijk, dit wil zeggen flink en regtvaardig, de heeren aldaar passen het „zachte heelmeesters geven stinkende wonden" toe; doch daarentegen vraagt ieder officier elken Zondag twee à drie pupillen bij zich aan huis, van af de reveille tot taptoe, indien zij gedurende de laatste week oppassend waren.

De onderofficieren en korporaals in de kazerne volgen de door de officieren gegevene impulsie, hebben eene goede woning en ontvangen de verhoogde soldij als in het leger, terwijl de onderwijzers buiten logeren, volgens hun graad bezoldigd en op hunnen tijd bevorderd worden, krijgen jaarlijksche gratificatiën, doch niet al te ruim, die hen wel voor hunne inspanning, volharding en zorg compenseert, doch niet naar verdiensten beloont.

De jongelingen, welke bij het verlaten van het korps op hun 18 jaar niet geschikt zijn om als kleedermaker bij het leger in te vallen, of op vroegeren ouderdom niet reeds bij een der opnamen geëmploijeerd worden, moeten zich als soldaat engageeren en verbinden zich alsdan schriftelijk den lande 10 achtereenvolgende jaren te dienen. — Ik vind dit wel een weinig „prendre la part du lion." Billijk is het dat het gouvernement dienst trekke van jongellieden, aan wie het jaren lang veel ten koste heeft gelegd, soms al dien tijd gratis gevoed, gekleed gehuisvest en onderwezen heeft, doch *tien* jaren! 't is kras. Laat de pupil op zijn 14 of 15 jaar verklaren wat hij wil, verkiest hij soldaat te worden, laat hem dan een engagement teekenen, even als men dit vroeger met de jongelingen bij de Regimenten in Holland deed en thans te Kampen doet, prefereert hij daarentegen in het burgerlijke leven te treden om een ambacht of betrekking ter hand te nemen, ontsla hem dan; in beide gevallen beantwoordt deze behandeling aan het philantropische doel der instelling.

Het is te hopen dat de thans bestaande behandeling dier zaak spoedig veranderen moge, want als de jongeling, die, als kind door zijn vader, voogd of het gewestelijk bestuur naar die instelling gezonden, weerzin, afschrikt zelfs van den militairen stand hebbende, hardnekkig weigert het engagement dat hem voor 10 jaren soldaat maakt te teekenen, welk engagement hem door den sergeant majoor der kompagnie in tegenwoordigheid van den luitenant der week voorgeleged wordt, wat zal men dat men hem aanvangen?

Hem, zoo als een onzer geachtste generaals, thans overleden, deed, sans musique ni trompette, naar Banjermasin escamoteren? ik noem dat escamoteren, want die jongeling was wettig genomen, geen soldaat, maar vrije burger! (fine de cart....) Ook de voor schoenmaker, kleedermaker of teekenaar geschikte jongeling moet, als hij zijn 18 jaar bereikt heeft, zich als soldaat voor 10 jaren verbinden.

Het corps pupillen is „le plus mêlé de tous les mondes". Men vindt er naast het soldatenkind de zoon des hoofdofficiers, naast den zoon eener arme klerks-weduwe, den afstammeling eens residents, naast den donkeren sinjo, den bleeken Europeaan, naast den armen, de progeniture van een in Holland op zijne villa lekker levenden resident of dubbel gedécoreerden hoofdofficier, beide lieden, die het te ver beneden zich achtten hun indisch kroost, in weelde en overdaad verwekt, tot fatsoenlijke menschen groot te brengen, ja ze zelfs totaal renieren!!!

En als men u dan soms de respectabelste namen uit den indischen civielen of militairen stand noemt, vertegenwoordigd in een bruin, door ellende en gebrek misvormd kleppetje, of in een goed gevoeden, bloobartigen, fatsoenlijken jongen, zoo pas uit des Residents huis (de woning van Papa die naar Holland vertrekt), onder gewapend escorte van Samarang aangebragt, slaat gij de oogen ongeloovig tot den officier op, die u dit vertelt en vraagt men hem dan: „waarom laat hij ze niet op 't gymnasium of in een flinke kostschool in Holland groot brengen?" men . . . . doch de indische lezer zal het antwoord even goed kunnen raden, als of ik het hier neerschreef.

Eere dus den ontwerper van die zoo echt philantropische instelling! eere het Gouvernement, dat haar ondersteunt en daarin allen opneemt, zoowel het in de kampong rondzwervende arme weesje, als het verstootene des rijken!! Wat zouden wij niet een grooter aantal afstammelingen van Europeesch bloed tot schande onzer kolonie zien strekken zonder die edele instelling! . . .

Dankbare hulde en diepen eerbied dus voor onzen tegenwoordigen Landvoogd, die bij zijn bezoek te Gombong op den 7en dezer uit eigene middelen edelmoedig ƒ 500 schonk, om het kader en den pupillen een regt vrolijken dag te bezorgen.

Het feest dat den 20en dezer plaats had zal den naam van Baron Sloet van de Beele in menig pupillen-hart dankbaar griffen, en niet zonder eerbied zal hij dien naam, al is hij ook van het indische tooneel verdwenen, later hooren noemen.

Hartverheffend en aandoenlijk was de aanblik van die kinderen op dien feestmorgen. Aan eenige tafels gezeten, hoeden zij hun hart ophalen aan dik gesneede boterhammen met koffij en ham, daarna ging men over tot de verschillende spelen, als: mastklimmen, loopen over den liggenden mast, in zakken, om het hardst, harddraverij op [illegible] zigt naar voren en daarna omgekeerd, geld uit een meelbak halen, de gans den kop afslaan enz., terwijl er voor de winnenden vele en schoone prijzen bestemd waren.

's Morgens om 10 uren was het gewoon, doch 's avonds ten 6 uren, na afloop der maskerade, die om 5 uren begonnen was, een regte smulpartij, gebraden eenden, ganzen, kippen en vruchten met bier boden hun daartoe vuilsnoods gelegenheid aan. Nadat zij verzadigd waren, werd Jan Klaassen vertoond, gammelang, waijang en topeng babakan lieten zich tot 12 uren hooren en zóó hadden de arme jongens zich geamuseerd, dat een der kleinste, een dreumesje van 7 jaren, in zijne kleedingkist in slaap was gevallen.

BIJVOEGSEL
VAN DEN
JAVA-BODE
van Woensdag 15 Julij 1863, N⁰. 56.

Onvermoeid was de ijver, waarmede Commissarissen dit feest regelden, onvolprezen de moeijelijkheden, die zij zich getroostten, de zorg die zij voor de pupillen hadden, en de orde, die zij onder hen wisten te bewaren.
Eere wien eere toekomt!

Een oud Soldaat,

KRETEK, 27 Junij 1863. ESD. C. . . . .

NEDERLANDSCH-INDIË.

BATAVIA.

Wij maken allen die belang stellen in de katoencultuur opmerkzaam op de hiervoren staande advertentie der firma Martin, Dyce & Co. welke met prijzenswaardige belangeloosheid kosteloos zaden van Sea-Island, New-Orleans en Egyptisch katoen op vrachtvrije aanvragen verstrekken wil.

Men berigt ons uit Bagelen, dat tijdens het bezoek van den Goeverneur-Generaal in die Residentie een groot misbruik is gemaakt geworden van de arme Inlandsche bevolking. Tien of twaalf palen ver liet men haar komen en dwong men haar aan de groote wegen te werken, dijkjes onder een latten profiel te brengen, voetpaden van graszoden te leggen, beide dijkjes en voetpaden met bamboezen piketjes in boogjes vast te steken, grind te strooijen, den weg te niveleren, te vegen, te besproeijen, eerepoorten, bogen, pondoks, stallen, ja zelfs geheele huizen van deugdelijk hout, bamboe en atap op te trekken. Niet alleen ontving het arme volk hiervoor geen betaling, noch in geld noch in rijst, maar het werd zelfs genoodzaakt zelf de materialen, het groen en de bloemen te leveren, en dat alles gedurende 4 à 5 weken. Voorwaar een lucratieve bezigheid en een geschikt middel haar de komst Zijner Excellentie met blijdschap te gemoet te doen zien. De regeling der postpaarden heeft door den Resident wel vier malen plaats gehad, en toch moest er bij het vertrek van Poerworedjo twee uren lang op postpaarden gewacht worden, terwijl het alleen daaraan te danken was, dat alle ingezetenen in den omtrek, die zich in het bezit van paarden verheugden, deze vrijwillig afstonden, dat het vertrek toen nog zoo spoedig kon plaats hebben. Hoewel Zijne Excellentie den 14 Junij Poerworedjo verlaten had, waren die paarden den 18 Junij nog niet terug.

Aangekomen Vreemdelingen te Batavia.

VAN 11 TOT 14 JULIJ 1863.

HOTEL DES INDES. W. F. Klomne, B. van Nijvenheim, Jhr. Brantzen, C. Enthoven, Toutlemonde, A. de Meijer, L. A. Dittlof Tjassens, J. Myers, J. Tauber, P. Debbitz, H. C. Juch, Muller, Holtzapfel, Frederiks, Borst, Bereads, van Aken, Willink Ketjen, Pisuisse, Tadema, Ph. Metman, van de Reede. — F. B. van Leeuwen, E. C. Heydorn, J. W. Dudok van Heel, van Soerabaija. — Despointes, van Frankrijk.
HOTEL DER NEDERLANDEN. Uhlenbeek, Heekeren, van de Reede.
JAVA-HOTEL. Hollegraaff, van Soerabaija.

Vertrokken Passagiers te Batavia.

VAN 11 TOT 14 JULIJ 1863.

Met het Ned. schip *Prinses Amelia*, gezagvoerder D. van Bentveld, Mevr. Halewijn en drie kinderen, en de Heer J. C. Botter en familie, naar Cheribon.

Met het Ned. Ind. stooms. *Koningin der Nederlanden*, gezagv. E. Lewis, de Heeren Bogaerdt en Echtgenoot, Bogaerdt jr., Cook, Santhagens en Echtgenoot, Gallas, Dibbets, L. A. Bruger, Schmidt Waijmans, Lutson, Kieffer, Nohr, Pieters, G. L. van Lanschot Hubrecht, F. W. Boes Lutjens en Echtgenoot, Vos, Mevrouwen Lion en drie kinderen, Pietermaat, vier kinderen en goevernante, Mevr. de wed. Pietermaat, 3de Luit. Dozy, off. van gezondh. van Kappen, benevens Z. M. troepen, naar Samarang en Soerabaija.

Met het Ned. Ind. stooms. *Oenarang*, gezagv. H. Kramer, de Heeren Hartsen, Sinclair, Schultze, Gray, van der Parra Breton Vincent, J. Waters, P. Damfore, Mejufvrouwen Verbeek en Walbeehm, Mevrouwen de Bruyn Kops met vier kinderen, en Peltzer met twee kinderen, kapitein Muller en Echtgenoot, 2de Luits. Schneider en Wilkens, benevens Z. M. troepen, naar Muntok, Riouw en Singapore.

Cheribon. — Op den 26sten Junij jl. des avonds te 8½ uur is brand ontstaan in een huis te Palimanang, 11 paal van Cheribon, dat vroeger gediend heeft tot pasangrahan. Bedoeld gebouw lag in eene sterk bevolkte dessa en was onmiddelijk omgeven door de tot die dessa behoorende inlandsche woningen. De militaire kommandant begaf zich met zijne beschikbare manschappen dadelijk naar de plaats van het gevaar, welke hulp zeer veel bijgedragen, om het onheil te beperken tot het bovengenoemde gebouw. Loffelijk waren ook de door den kommandant genomen maatregelen om de padi en andere voedingsmiddelen van de bewoners der omliggende woningen in veiligheid te brengen.

Banjoemaas. — Ten 9 ure in den avond van 25 Junij jl. is eene ligte aardbeving te Batoer in de afdeeling Baudjar Negara waargenomen, welke, volgens mededeeling van de bewoners van Batoer, binnen den tijd van één uur driemaal is gevoeld, hebbende eene rigting van het noord-oosten naar het zuidwesten.

Soërakarta. — Den 5den Junij jl., des achtermiddags ten 6 ure, is de Javaansche vrouw bok Sowidjojo, te huis behoorende in de dessa Popongan (Soekowatie), terwijl zij zich in de nabij die dessa stroomende Bengawan baadde, door een kaaiman weggevoerd en spoorloos verdwenen.

Den 12den Junij jl., te ongeveer 2 ure des nachts, is in de kampong Sorogénen ter hoofdplaats een brand uitgebroken, waarbij 5 gebouwen een prooi der vlammen geworden zijn.

Den 20sten Junij jl., zijn 5 vrouwen, die des morgens te 7½ uur de Bengawan te Kedoeng Watoe Kedok, behoorende onder de dessa Pelem, district Wonogeri, bezig waren te doorwaden, te midden van die rivier door den stroom van de been geraakt, met het ongelukkige gevolg, dat 2 van haar zijn verdronken.

Den 23sten Junij jl., even na middernacht, is de woning van den Javaan Sadongso, in de dessa Dojko, district Wonogiri, in brand geraakt, bij welke gelegenheid die Javaan met zijne vrouw, terwijl zij hunne have poogden te redden, den dood in de vlammen hebben gevonden.

Den 24sten Junij jl., te 1 uur na middernacht, is in de kampong Pendjalan nabij de hoofdplaats, onder het gebied van Mangkoe Negoro, brand ontstaan, waarbij 30 gebouwen door het vuur zijn verteerd.

Den 1sten Julij, te 4 ure des morgens, is in de kampong Djojo Soeran ter hoofdplaats brand uitgebroken, die zes gebouwen vernield heeft.

Madioen. — Zekere Hiromedjo, een koeli, afkomstig van de dessa Tawang en vermoedelijk 31 jaar oud, heeft zich 18den Junij door ophanging van het leven beroofd. De reden van deze daad moet gezocht worden in diepe droefheid over den dood van zijne dochter Ropiah, die kort te voren overleden was. Menigmaal heeft Hiromedjo aan zijne vrouw verhaald, dat zijne geliefde dochter hem in den droom verscheen en hem wenkte om haar in het graf te volgen. Het was den man aan te zien, dat hij veel leed had over haren dood. In den avond van den 18den Junij ging Hiromedjo naar zijne zuster Bok Doellah, in dezelfde dessa woonachtig, en bleef daar tot den volgenden morgen. Toen keerde hij huiswaarts, omhelsde zijne vrouw en drie jeugdige kinderen, zeggende: Lieve kinderen, ik zal u wel niet groot zien worden. Op de vraag van zijne vrouw, hoezoo?, antwoordde hij: ik gevoel het mijne dochter roept mij naar het graf. Hiromedjo ging daarna uit, onder voorwendsel, dat hij zijne zuster Bok Doellah wilde opzoeken. Een kwartier later volgde zijne vrouw hem, maar toen zij bij haar zuster kwam, vertelde deze haar, dat hij er in het geheel niet geweest was. Zij gingen toen ieder langs en bijzonderen weg hem opzoeken. Ruim 1½ uur later hoorde Bok Hiromedjo hare zuster weenen, zij ging naar de begraafplaats en vond haar daar, zoomede haar man. De ongelukkige had zich opgehangen aan een sembodja-boom boven het graf van zijne dochter Ropiah.

Zuider- en Ooster-afdeeling van Borneo (Mei.) — De scheepvaart was tamelijk levendig. Ter hoofdplaats Bandjermasin kwamen aan 14 schepen en 17 inlandsche vaartuigen, gezamenlijk metende 1470½ last; van daar vertrokken 12 schepen en 10 zeeprauwen, te zamen groot 1433½ last.

Gedurende deze maand werd aan inkomende en uitgaande regten ontvangen de som van . . . . . . ƒ 6,283.54
Gedurende de vier eerste maanden van 1863 „ 26,312.79

Te zamen . ƒ 32,596.33
Gedurende de vijf eerste maanden van 1862 „ 29,638.75⁸

Alzoo meer in 1863. . . . . ƒ 2,957.75₈

Het zout-debiet bedroeg:
in deze maand. . . . . . . 87 kojang 7 pikol.
gedurende de vier eerste maanden van 1863. . . . . . . 209 „ 28 „

Te zamen . 279 kojang 5 pikol.
gedurende de vijf eerste maanden van 1862 . . . . . . 437 „ 21 „

Alzoo minder in 1863. . 140 kojang 6 pikol.

Vermits het werk in de mijnen te Pengaron zich gedurende deze maand bepaalde tot de herstelling der galerijen, werden er geene kolen geproduceerd.

De afvoer van steenkolen naar Bandjermasin uit den te Pengaron aanwezigen voorraad bedroeg 37 ton.

Het restant kolen bedroeg op ultimo Mei:
buiten de mijnen te Pengaron . . . . 123 ton.
in de magazijnen te Bandjermasin . . . . 1039 „

Te zamen . 1162 ton.

De gezondheidstoestand van het personeel bij de mijnen mogt gunstig genoemd worden.

Er werden op ultimo April in het ziekengesticht verpleegd . . . . 20 lijders.
hier bij kwamen in de maand Mei. . . . . 26 „

Totaal . 46 lijders.
waarvan herstelden . . . . 32 „
en overleed . . . . 1 „

33 lijders.

Alzoo bleven op ultimo Mei 13 personen onder behandeling.
(Jav. Ct.)

Samarang, 10 Julij. Wij zijn verzocht onze stadgenooten opmerkzaam te maken op de zeldzame Boomen en Planten, die op het dak van de gevangenis alhier groeijen.

— Van onzen Particulieren Correspondent uit 's Hage vernemen wij, dat in doorgaans goed ingelichte kringen verzekerd wordt, dat de eerste Spoortrein van Samarang naar de Vorstenlanden zal vertrekken op 30 Februarij e. k. Op dien datum zullen het *nieuwe* Kanaal en het *nieuwe* Residentie-huis mede gereed zijn.

— Gisteren avond omstreeks 11 uur woedde een zwaar onweder boven deze stad. De bliksem is in de Bloemstraat nabij de Konijnenstraat in een bewoond huis geslagen. Hij sloeg door het dak binnen de woning op de eerste verdieping, maakte eene kleine opening in den muur, ging langs de gordijnen van een ledikant en den vloer door eene bijna onmerkbare scheur naar buiten. Aan de gordijnen was slechts een gat en de loop van den bliksem merkbaar. Van den muur waren alle kleine schilderijen verbrijzeld, terwijl de plaatsen der spijkers door even zoo vele openingen vervangen waren. Opmerkelijk is het dat eene kartonnen doos, welke beneden die schilderijen geplaatst was, van buiten met zwarte vlekken is zonder eenige verdere schade te lijden. Geene onheilen zijn hierbij te betreuren. De bewoners zijn er met den schrik afgekomen.
(Sam. Ct.)

Soerabaija, 6 Julij. Op morgen vertrekt van hier de Officier van Gezondheid 1e klasse G. T. James, bestemd voor het garnizoen te Willem I. Zoo ooit het vertrek van een geneesheer door menig ingezeten der plaats diep betreurd werd, dan geloof ik gerustelijk te kunnen zeggen, dat zulks het geval is met dat van den Heer James. Gedurende zijn driejarige praktijk te dezer stede toch, heeft zijnEd. zich zoodanig doen kennen, dat een ieder die onder zijne geneeskundige behandeling is geweest, daarover niet dan met den meesten lof kan getuigen. — Won hij door zijne kunde en belangstelling in zijne patienten het volle vertrouwen van den meer bemiddelde, dat zelfde vertrouwen bezat hij ook in de ruimste mate van den min gegoede, die door hem steeds met de meeste belangeloosheid, doch met niet minder ijver en zorgvuldigheid werd behandeld. — Zelfs de arme inlander schroomde niet zijne hulp interoepen, wel wetende dat hij daarop niet lang behoefde te wachten. Ik zou daarvan zelfs feiten kunnen vermelden, die welligt bij weinigen — en toch waardig zijn bij velen bekend te wezen, zoo als o. a. de belangrijke hulp, die hij aan eene arme inlandsche kraamvrouw in de kampong Krambangan belangeloos bewees, die naast God, haar behoud aan hem te danken heeft; doch de vrees om het kiesch gevoel van den Heer James daardoor welligt te zullen kwetsen, weerhoudt mij meer voorbeelden van dien aard te vermelden.

Ten allen tijde bereid zijne hulp te verleenen dáár, waar zulks vereischt werd, zonder aanzien van persoon, ziedaar in korte woorden het hoofdkenmerk des karakters van den geneesheer die ons op morgen verlaten zal! — Kan het dus verwondering baren dat hij door velen hoog geacht en bemind, en zijn vertrek, — ondanks het aantal civiele en particuliere geneesheeren hier ter plaatse — diep betreurd wordt? Als een gering blijk van hulde en erkentelijkheid voor zoo menigwerf genoten zorgvuldige behandeling, wordt ZijnEd. dan ook hierbij openlijk onzen opregten dank aangeboden, met den vurigen wensch, dat het hem en de zijnen steeds welga! dat zijne dagen nog vele mogen zijn tot heil van zijn naasten en het bewustzijn van zijne gewigtige dienst volgens pligt en geweten te hebben betracht, bij hem steeds in aangename herinnering moge blijven!
(Oost Post.)

Soerabaija, 7 Julij. Ons is inzage gegeven van een' brief, gezonden door de kommissie voor de ondersteuning der werkeloozen in de Engelsche fabriekdistr.-Lancaster en Chesshire, gerigt aan den heer James Arrowsmith alhier, waarbij de ontvangst wordt erkend eener remise van £ 283.16.-8.- alhier ingezamelde bijdragen. Dat de kommissie daarvoor den gevers hoogen dank aanbiedt, is ligt te vermoeden.

— Van de militaire bewegingen op Badjermasin vernemen wij het volgende. De vierde komp. van het 13 Bat. kwam op 30 Junij van het Amonthaische te Bandjermasin terug. De post Hawayan is nu door het *zevende* bezet. Op 26 Junij trok eene patrouille van Kandangan op naar de Soengei Gatel, bij den berg Binoangan, alwaar het opperhoofd Kartanegara zich ophield, met nog andere mindere vijandelijke aanvoerders. Den luit. Blok, met 30 bajonetten, mogt het gelukken, door een snellen marsch, de bende te overvallen. Kartanegara met de zijnen onderhielden een goed vuur uit zekere woning. Zij verdedigden hunne vrouwen, kinderen en aanverwanten met moed, doch werden verslagen. De schoonvader en schoonmoeder van Kartanegara, en de vrouw van tommongoong Anoem, alsmede nog een volgeling sneuvelden, en de dochter van Anoem, een kind van vijf jaren, werd gewond en gevangen genomen. De buit bestond uit de kleederen, tjaps (zegelstempels,) wapenen en papieren van het opperhoofd,-kruid, lood, kogels, lansen, drie geweren, een donderbus, klewangs, vaandels, zout, djimats (tooverpreuken.) Men zegt dat de verblijfplaats,- het huis van Kartanegara,-het eerst door den luit. Blok, den sergeant Lieners en den flankeur Knipper bestormd werd. *(Soer. Ct.)*

Soerabaija, 9 Julij. Volgens door ons van Batavia ontvangene berigten, zoude het eerlang, door vertrek naar Nederland van den Heer R. VAN NOORD BORSKI, te vervullen Agentschap der Javasche Bank alhier, worden opgedragen aan Heer DAVID SCHUURMAN, thans nog lid der handelsfirma HAAGER EN SCHUURMAN te Batavia. *(Nieuwsbode.)*

OFFICIELE BERICHTEN.

EXTRACT *uit het Register der Besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.*

BATAVIA, den 13den Julij 1863. (No. 3.)

(Staatsblad no. 78.)

Gelezen, enz.
Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;
Is goedgevonden en verstaan:
Eerstelijk: Ten vervolge van het besluit van 26 Julij 1862, no. 3 (staatsblad no. 78), krachtens magtiging des Konings te bepalen, dat voor de koffij, welke aan het gouvernement, gedurende het jaar 1864, wordt geleverd, dezelfde betaling zal worden te goedgedaan, als bij gemeld besluit voor het jaar 1863 is vastgesteld.
Ten tweede: enz.
Afschrift, enz.

Ter ordonnancie van den Gouverneur-Generaal:
De 1ste Gouvernements Secretaris,
WATTENDORFF.

Civiel Departement.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den inspecteur voor scheikundige onderzoekingen in Nederlandsch-Indië, dr. J. E. de Vrij.

Benoemd:

Tot resident van Timor, R. Wijnen, laatst resident der Lampongsche districten, van verlof uit Nederland teruggekeerd.
Tot lid in het hoog-militair geregtshof van Nederlandsch-Indië, de eervol uit Zr. Ms. militaire dienst ontslagen luitenant-kolonel der infanterie bij het Oost-Indisch leger W. Lammerée.
Tot pakhuismeester te Karang Sambong (Preanger Regentschappen), de administrateur bij de administratie der vogelnesten te Karang Bolong (Bagelen), met rang van kontroleur der tweede klasse, J. F. H. Hillebrandt.

Benoemd:

Tot administrateur bij de administratie der vogelnesten te Karang Bolong (Bagelen), met den rang van kontroleur der tweede klasse, de ambtenaar op wachtgeld W. B. Kloot, laatstelijk pakhuismeester te Tagal.

Vergund:

De uitoefening van het beroep van landmeter aan J. W. P. Kennis, adspirant ingenieur bij de burgerlijke openbare werken in de residentie Preanger Regentschappen.

Gesteld:

Ter beschikking van den directeur der kultures, de ambtenaar der tweede klasse voor de burgerlijke dienst in Nederlandsch-Indië H. J. H. Beekveld.

Militair Departement.

Goedgekeurd:
Dat door het Militair Departement,
Is overgeplaatst:

Als instructeur der kavallerie van het legioen van den pangeran Mangkoe Negoro te Soerakarta, de eerste luitenant A. J. Metzler, van het regiment Oost-Indische kavallerie; met bepaling, dat hij als zoodanig bij zijn wapen zal worden gevoerd „ à la suite."

ADVERTENTIEN.

POSTKANTOOR.

Op Dingsdag den 21sten Julij a. s. zullen Postpaketten worden gesloten voor

BANDJERMASSIN,

te verzenden met een der stoomschepen van *W. Cores de Vries.*
De daarvoor bestemde Brieven kunnen dien dag worden bezorgd te *Weltevreden* tot 's avonds 5 uur, in de Stad tot 4 uur.

Op Woensdag den 22sten Julij a. s. zullen Postpakketten worden gesloten voor

BENKOELEN en PADANG,

te verzenden met een der stoomschepen van *W. Cores de Vries.*
De daarvoor bestemde brieven kunnen dien dag worden bezorgd te *Weltevreden* tot 's avonds 5 uur, in de stad tot 4 uur.

Huis-Collecte

Ten behoeve van de diakonie-armen der Evangelische gemeente te Batavia:
Op Donderdag den 16den Julij, om de oost, buiten de stad, zevende gedeelte, bevattende Jacatra, Goenong-Sahari, den Gang Kamaijoran en den Gang Kadiman, de heer G. W. Siahaija.
Op Vrijdag den 17den Julij, om de oost, buiten de stad, achtste gedeelte, bevattende Bazaar-Baroe en Weltevreden tot aan het Hospitaal en Bazaar-Senin, de heer C. W. Walbeehm.
Op Zaturdag den 18den Julij, om de oost, buiten de stad, negende gedeelte, bevattende van de brug bij Kampong-Bali, den weg naar Meester-Cornelis tot aan het land Matraman, de heer G. Hoeven.
Op Maandag den 20sten Julij, om de oost, buiten de stad, tiende gedeelte, bevattende van af het land Matraman tot aan Bidara-Tjina, de heer P. F. Willems.
Op Dingsdag den 21sten Julij, om de oost, buiten de stad, elfde gedeelte bevattende Bazaar-Senin, Parapattan met den Gang-Kwini en den Gang-Mendjangan tot aan het Koningsplein en het land Menting, nieuwen weg achter het Koningsplein en Gang Kebon-Siri, de heer J. Govert.

Het Collegie van Diakenen der Evangelische Gemeente te Batavia,
W. SUERMONDT Wz., *Preases.*
Ter ordonnancie van hetzelve:
J. SCHOONDERBEEK, *Scriba.*

De resident der Preanger-Regentschappen maakt mits deze bekend, dat op Woensdag den 16den September aanstaande, des voormiddags ten 10 ure, voor het residentie-kantoor te Tjiandjoer, op het gewoon crediet van drie maanden en tegen betaling met het wettig betaalmiddel van den staat, in het openbaar aan den meestbiedende zal worden verkocht: eene hoeveelheid van omstreeks

3045 tjaings padi,

afkomstig van de voormalige particuliere landen Soekaboemi en Tjipoetri, en zulks op de navolgende voorwaarden:
1. dat de verkoop zal geschieden bij kavelingen van 25 tjaings van 200 bossen ieder, of zoo veel meerder als de inhoud der pakhuizen zal bedragen.
2. dat de padi door de koopers voor hunne rekenning in die pakhuizen worde ontvangen; — dadelijk na den verkoop, voor risico der koopers in de pakhuizen ligt en met eigen middelen zal moeten worden afgehaald uiterlijk binnen drie maanden na den dag van verkoop, op verbeurte eener boete van ƒ 2: — per tjaing, voor elken dag na dien termijn.

De resident van Tagal maakt bij déze bekend, dat op Donderdag den 13den Augustus aanstaande, des morgens ten negen ure, in den dalem van den regent van Tagal, eene openbare uitbesteding zal worden gehouden voor het transport van zout en koffij in de residentie Tagal.
Deze uitbesteding zal tweeledig gehouden worden, als eerst voor het jaar 1864 en daarna voor de jaren 1864, 1865 en 1866; zullende de voorloopige toewijzing plaats hebben aan dengeen die voor het minste en voor het gouvernement voordeeligste bedrag zal hebben ingeschreven.
De voorwaarden dezer uitbesteding liggen van heden af aan op het residentie-kantoor voor gegadigden ter lezing; wordende zij voorts uitgenoodigd om hunne inschrijvings-billetten op den dag der uitbesteding verzegeld in te zenden en bij de uitbesteding te verschijnen, dan wel zich behoorlijk door gemagtigden te doen vertegenwoordigen.
Voorts worden gegadigden opmerkzaam gemaakt, dat deze uitbesteding zal worden gehouden bij inschrijving op welke zonder nadere opveiling en mijning de voorloopige toewijzing zal plaats hebben.

Op het residentie-kantoor te Kediri is benoodigd voor den tijd van zes maanden, iemand bekend met het in orde brengen van het archief en het aanleggen van agenda en index op een daggeld van ƒ 5.
Degenen die daartoe de geschiktheid hebben en genegen zijn, worden verzocht zich per gefrankeerde brieven te wenden tot den Resident van Kediri.
Aan ambtenaren op wachtgeld zal bij gelijke geschiktheid de voorkeur worden gegeven.

De ingenieur 1ste klasse, chef der eerste waterstaats-afdeeling, brengt ter kennis van het publiek, dat de passage over de brug no. 13, bij de zoutverkoop-pakhuizen op het Heemradenplein, op den 16den dezer voor eenige dagen zal afgesloten worden.

Berigten voor Zeevarenden.

De kommissie tot verbetering der Indische zeekaarten brengt ter kennis van belanghebbenden, dat door haar is uitgegeven en verkrijgbaar gesteld, eene nieuwe editie van het Zuidelijke gedeelte der Westkust van Sumatra.

De directeur der middelen en domeinen brengt ter kennis van zeevarenden, dat het baken op de Zwaantjes-droogte of Karang-Koko in Straat Madura, hetwelk tot nu toe *wit* geschilderd is, ter betere onderscheiding, thans *zwart* geverwd is.

Vertrekkende personen.

B. Heldring. — J. C. Gray.

BUITENLANDSCHE BERICHTEN.

NEDERLAND.

Door den minister van kolonien is mededeeling gedaan van eene nota, houdende nadere inlichtingen betreffende de statistieke en kadastrale opname van de residentien Cheribon en Banjoemaas. Daarin komt o. a. betreffende Banjoemaas het volgende voor: In 1859 aangevangen, zou de opname in de residendentie Banjoemaas zeer waarschijnlijk in het jaar 1862 ten einde zijn gebragt, zoo niet de overstroomingen van Februarij 1861 vertraging hadden veroorzaakt.

Aan den minister is op zijne uitnoodiging door den gewezen resident van Banjoemaas, den heer *van Deventer*, een verslag ingediend, waarin de verkregen uitkomsten, voor zoo verre zij op het eind van het vorig jaar bekend waren, vermeld zijn.

Bij gemis van andere gegevens, wordt thans van dat verslag gebruik gemaakt.

Volgens het koloniaal regeringsverslag over het jaar 1858 telde de residentie Banjoemaas op het einde van dat jaar eene bevolking van 433,231 zielen.

Op het einde van 1861 had de statistieke kommissie de volkstelling in vier der vijf afdeelingen, waaruit de residentie bestaat, geheel voltooid, doch was zij met dien arbeid nog niet geheel gereed in twee van de vier districten der afdeeling. Wanneer voor die beide districten ook eene meerder bevinding van 50 pCt. wordt aangenomen, gelijk die ongeveer in alle andere districten was verkregen, zoo mag de bevolking gezegd worden op het laatst van 1861 te hebben bedragen 662,561 zielen of 53 per cent meer dan waarop zij drie jaren te voren, ingevolge de gewone opgevan van inlandsche hoofden, was geschat.

Ten opzigte van de sawa's of van levend water voorziene rijstvelden (omtrent alle overige velden ontbreken alsnog de opgaven) waren de uitkomsten niet minder opvallende.

Op het laatst van 1861 was de opmeting der velden in 14 van de 19 districten, waarin de residentie is verdeeld, afgeloopen, en in de plaats van 65,247 bouws sawa, die als aanwezig bekend stonden, waren er 82,073 dat is 16,286 of ruim 25 percent meer gevonden.

Waren de uitkomsten der opnamen in een algemeen opzigt belangrijk met betrekking tot de bevolking en de bebouwde gronden, van niet minder gewigt uit een finantieel oogpunt is de omstandigheid, dat ten gevolge van de verkregen bevinding, eene zoo veel grootere uitgestrektheid velden onder den aanslag te brengen valt van de landrente; waarbij nog komt dat de juistere kennis van de getalsterkte der bevolking de gelegenheid geeft, om de heerendiensten dienovereenkomstig op billijken voet te regelen.

De bedoelde finantiele gevolgen der opnamen zullen het gouvernement niet slechts eene vergoeding doen erlangen voor de deswege te doene uitgaven, maar het ook te beter in staat stellen om te voorzien in eenige vermeerdering van het Europeesch ambtenaarspersoneel en om te bestrijden de kosten van eene verhooging der bezoldiging van de inlandsche hoofden, waardoor eerst, zoo als reeds dikwijls is opgemerkt, met meer klem tegen willekeurige afpersingen zal kunnen worden gehandeld.

De overweging van dit een en ander heeft den ondergeteekende bevestigd in zijne overtuiging van de wenschelijkheid en noodzakelijkheid eener voortzetting der opnamen op uitgebreide schaal en met betrachting van zekeren spoed.

Tot het doen van zoodanige uitgebreide opnamen, waarvan de uitkomsten te benuttigen zullen wezen, wat ook de beginselen zijn, welke bij eene nieuwe regeling van de heffing der landrente zullen worden aangenomen, is de magtiging des konings gevraagd en verkregen.

Die magtiging, ten gevolge waarvan de gouverneur-generaal de bevoegdheid bekomt om ter zake een bedrag van hoogstens ƒ 300,000 's jaars te besteden, zal het mogelijk maken, dat de bedoelde opnamen binnen betrekkelijk weinige jaren zullen kunnen zijn voltooid.

— Volgens particulier berigt van Buenos-Ayres, van den 16den Maart, was Zr. Ms. flotille-vaartuig *Apeldoorn*, komm. Hugenholtz, den 19den Maart van daar vertrokken en had de reis naar Batavia verder voortgezet, alwaar men in het laatste dezer maand dacht aan te komen. Aan boord was alles wel.

— Het nieuwe drooge dok te Nieuwe Diep is op ongeveer drie voet water na leeg gepompt. Het moet er, naar men verneemt, zeer ongunstig uitzien. Stukken steen van eene aanmerkelijke grootte zijn uit den bodem gerukt en liggen hier en daar verstrooid.

— Dr. A. Capadose van 's Gravenhage heeft met zijne echtgenoot in de gevangenis te Malaga bezocht de familie Matamoros en in een openbaar gemaakten brief de ontmoetingen medegedeeld, die hij had in die Spaansche stad met allen, die zich aan den evangelischen zendeling, Antonio Marian, hebben aangesloten en omtrent wier lot weldra de Spaansche regtbank uitspraak zal doen, tenzij de koningin de straf vernietigt of verzacht op aandrang der christenen, die zich daarvoor tot haar hebben gewend. De kinderen van Matamoros zijn reeds te Londen aangekomen en worden Zaturdag te Alkmaar verwacht.

— Den 18den April heeft te Bern de uitwisseling plaats gehad der acten van bekrachtiging op de overeenkomst, den 19den Januarij jl. tusschen Nederland en Zwitserland gesloten tot regeling der voorwaarden, waarop de Zwitsersche consulaire agenten in de Nederlandsche kolonien worden toegelaten.

— Te Londen is het prospectus uitgegeven eener op te rigten Engelsch-Belgische en Nederlandsche bank, waarvan de zetel aldaar zal gevestigd zijn met bijkantoren te Brussel, Antwerpen, Gent, Luik, Amsterdam en Rotterdam. Onder de directeuren wordt genoemd de heer jhr. A. L. Schimmelpenninck, te Amsterdam. Het kapitaal zal zijn £ 1,000,000, verdeeld in 20,000 aandeelen van £ 50, waarop bij inschrijving £ 1 en bij toewijzing £ 2 te storten is. Het is de bedoeling op ieder aandeel niet meer dan £ 20 te doen storten. Vooreerst wordt slechts de helft der aandeelen uitgegeven. De operatien der bank zullen zijn: het openen van rekening-courant met rente, het aannemen van opvraagbare deposito's met rente, het koopen en verkoopen van effecten, wissels en edel metaal, het negotiëren van leeningen, het disconteren van wissels en het afgeven van credietbrieven en mandaten.

— Den 28sten April had te Amsterdam in het *Odéon* de gewone jaarlijksche vergadering van aandeelhouders in de Nationale Hypotheekbank plaats. De voorzitter dr. Sarphati opende de vergadering met een verslag van de verrigtingen der bank gedurende het afgeloopen jaar, waaruit bleek, dat op ult⁰ Dec. 1862 gesloten waren 151 leeningen, te zamen een bedrag vormende van ƒ 1,006,600, waartegen zijn uitgegeven pandbrieven tot een bedrag van ƒ 981,100. Vervolgens werd de balans goedgekeurd en werden in de plaats van de heeren H. B. Goldschmidt en Luden, tot bestuurders gekozen de heeren J. T. van Bosse en mr. Herman J. van Lennep. De vergadering werd daarop gesloten.

— In het voorloopig verslag der Tweede Kamer over het *west-ontwerp tot goedkeuring van eenige bepalingen van het verdrag van vriendschap, handel en scheepvaart tusschen Nederland en de Hawaii-eilanden* wordt de vraag geopperd, of het sluiten van een verdrag van vriendschap, handel en scheepvaart in het algemeen wel overeen te brengen is met onze vrijgevige handels-wetgeving en met het welbegrepen Staatsbelang, en in het bijzonder, al werd deze vraag bevestigend beantwoord, of de Hawaii-eilanden dan niet een te onbeduidende staat vormen, om daarop dat beginsel toe te passen.

Op den vorm van het tractaat had men twee bedenkingen. In de eerste plaats achtten verscheiden leden het eenigzins vreemd, dat een Engelschman, John Bowring, in den laatsten tijd ook als Gouverneur van Honkong bekend, hier als gevolmagtigd Minister en buitengewoon gezant van den Koning der Hawaii-eilanden voorkomt en blijkens de overgelegde stukken in last heeft, ook met andere Europesche Staten, zoo als België en Pruissen, dergelijke verdragen aan te gaan. Deze leden wenschten wel iets naders omtrent de volmagt van sir John Bowring te vernemen. Indien hieruit moest worden opgemaakt, dat de Hawaii-eilanden onder de bijzondere bescherming van Engeland staan, zou een met die eilanden gesloten tractaat veel van zijne waarde verliezen. — In de tweede plaats heeft het algemeen de aandacht getrokken, dat het tegenwoordig verdrag in twee talen, de Nederduitsche en de Engelsche, is gesloten, zoodat daarvan tweeërlei officieele tekst bestaat. In't algemeen is dit reeds niet wenschelijk, maar het is vooral verkeerd, wanneer, gelijk hier, zooals in het verslag met eenige voorbeelden wordt aangetoond, aan de overbrenging van de eene taal in de andere niet de noodige zorg wordt besteed.

Wat den inhoud van het verdrag betreft, worden de opmerkingen gemaakt: 1o. dat het verdrag niets omtrent de gewetensvrijheid en de regtspraak behelst; 2o. dat Art. 3 geen indirecte invoer van vreemde koopwaren in de Hawaii-eilanden op den gematigdsten voet veroorlooft, en eindelijk 3o. dat het tweede lid van Art. 6 noch in den Nederduitschen, noch in den Engelschen tekst, goed te begrijpen is, zoo zelfs, dat hetgeen daar voorkomt naauwelijks zin heeft. Daar leest men toch: wanneer het tractaat na tienjarige werking niet wordt opgezegd, zal het telkens nog voor één jaar van kracht blijven, te rekenen van den dag, waarop het zal zijn opgezegd.

— Een ongelukkig verschijnsel deed zich voor eenigen tijd voor op de teregtzitting der 3de kamer van de arrondissements-regtbank te Amsterdam. Een meisje van 13 jaren namelijk stond teregt, beschuldigd van 5 brandstichtingen, met gevaar voor menschenlevens, in den kelder door hare ouders bewoond, en dat wel tweemaal in den avond van 23 Januarij, eens op 24 Januarij en eindelijk tweemaal op 26 Januarij 1863.

Het is in regten gebleken dat zij verscheidene brandbare stoffen opzettelijk met vuur in aanraking bragt en daarin den brand heeft gestoken, en dat deze brandstoffen zoodanig waren geplaatst, dat het vuur, bijaldien de brand niet in tijds ontdekt en gebluscht ware, zich aan de woning zou hebben medegedeeld, en ook werkelijk op sommige plaatsen zich heeft medegedeeld, waarvan zigtbare sporen zijn achtergebleven.

Op de teregtzitting werd door verscheidene getuigen verklaard, dat het kind nog al van spookverschijningen sprak en achterlijk was in intellectuele ontwikkeling; dit laatste werd ook door de geneesheeren verklaard, die de beklaagde hebben onderzocht en tot dit resultaat waren gekomen door een brief, door het kind uit de gevangenis aan hare ouders geschreven.

Het O. M. trachtte aan te toonen dat het kind met volkomen oordeel des onderscheids heeft gehandeld, en dat zij derhalve schuldig moet worden verklaard aan de haar ten gelegde fei-

ten; na haar te hebben gewezen op het verkeerde harer handeling en haar te hebben aangespoord tot berouw, requireerde ZEd. Achtb. wegens gevangenzetting in een verbeterhuis voor den tijd van 10 jaren.

De regtbank zal over eenige dagen in deze zaak uitspraak doen.

ENGELAND.

De gevangenisstraf van 7 en 9 jaren, waartoe Matamoras c. s. wegens het verspreiden van Protestantsche bijbels zijn veroordeeld, is door de koningin veranderd in even zoovele jaren verbanning uit Spanje.

— De spoorweg van Ancona naar Pescara is den 17den Mei plegtig ingewijd. Prins Humbert, de ministers en de bisschop van Larino waren hierbij tegenwoordig. De geestdrift der bevolking was algemeen.

— Dezer dagen is een karavaan van 85 Engelschen te Caprera aangekomen, om een bezoek aan Garibaldi te brengen. De generaal heeft hun zijne erkentelijkheid doen betuigen voor dit bewijs van genegenheid, maar gaf tevens zijn leedwezen te kennen, dat hij niet meer dan twee afgevaardigden van het gezelschap kon ontvangen, daar zijn gezondheidstoestand nog voortdurend rust vorderde.

Verder worden nog de volgende bijzonderheden omtrent Garibaldi en het eiland Caprera medegedeeld. Sedert 1859 hebben 150 stoombooten het eiland aangedaan, waar vroeger nooit een schip aanlegde; meer dan 16,000 personen hebben het eiland bezocht. Vier Napolitaansche schepen dragen den naam van Garibaldi. De generaal is peter over 4,000 kinderen, en 2,000 jongens hebben bij den doop zijn naam ontvangen. Sedert drie jaren heeft hij voor eene waarde van 14 à 16000 fr. geschenken ontvangen. Het zijn alle landbouw-werktuigen, die voor het meerendeel uit Engeland afkomstig zijn; daarentegen heeft hij in betzelfde tijdperk voor meer dan een millioen francs geschenken geweigerd. Garibaldi heeft het eere-burgerschap van 90 steden, dorpen en vlekken verkregen; hij is eere-voorzitter van 120 vereenigingen. Hij bezit 21 eere-sabels, waarvan er 11 uit het buitenland aan hem zijn gezonden. Sedert 1859 zijn hem 3000 adressen van achting en gehechtheid aangeboden; eigenhandig heeft hij op 300 er van geantwoord; de overige antwoorden heeft hij onderteekend. Door de verbeteringen, die hij in de bebouwing zijner gronden op Caprera heeft aangebragt, heeft hij op dit oogenblik een inkomen van 3000 francs per jaar.

DUITSCHLAND.

Een aardig staaltje van akademische regtspraak is het volgende uit het Latijn vertaalde decreet van den prorector en den senaat der universiteit van Jena: „Wij hebben wel eens gehoord, dat die kanibalen, welke in barbaarsche landen op zwarte menschen als op verscheurende dieren jagt maken, om ze te vangen en in slavenketens te brengen, zoogenaamde bloedhonden op de vlugtenden aanhitsen, maar nog nooit hebben wij gehoord, laat staan gezien, dat in de kringen der beschaving een mensch met gezonde zinnen zijn hond op de menschen als op wilde dieren aandrijft. Dat een verstandig en aan de wetenschap gewijd mensch tot zulk eene handeling in staat is, daarvan hebt gij thans de overtuiging geleverd, gij Ferdinand Kundert, uit Riga, student in de economie; want gij hebt — men schaamt zich, het te zeggen — op een 14jarig meisje en een onbegrijpelijk moedertje, louter voor de grap, op de markt, op klaarlichten dag, te midden der burgers, uw kolossalen hond, en wat voor een bullebijter! op slagterswijze ijlings aangehitst. Tot eene geregte straf voor deze gruwzame ruwheid, wordt gij bij dezen voor twee jaren uit de stad en den omtrek van Jena verbannen". Dit decreet, dd. 17 Maart jl., is onderteekend door G. Stickel, fungerend prorector.

— De zoon van een schoolmeester uit den omtrek van Posen had bij het uitbarsten van den Poolschen opstand onder de insurgenten dienst genomen en behoorde tot die afdeeling, welke tijdens de dictatuur van Langiewicz in het zuiden van het koningrijk Polen vocht. Na een gevecht trof hij op het slagveld een zwaar gewonden officier der insurgenten aan; deze gaf hem 500 roebels over, om ze aan Langiewicz ter hand te stellen, opdat de Russen den zieltogenden officier deze som niet zouden ontrooven. De schoolmeesterszoon nam het geld aan en beloofde aan het verlangen van den officier te zullen voldoen, doch in plaats daarvan ging hij met een goed vriend naar Pruissen, waar beiden al het geld verteerden. Vervolgens begaf hij zich weder naar Polen en nam op nieuw bij de insurgenten dienst, in de stellige overtuiging, dat de officier reeds lang aan diens wonden zou zijn bezweken. Hoe groot was echter zijne ontsteltenis, toen hij op een goeden dag den officier frisch en gezond voor zich zag staan. Deze was genezen, stond bij eene andere afdeeling insurgenten en was in het belang der dienst naar die afdeeling gezonden, waarbij thans de schoolmeesterszoon stond, die dan ook op de aanklagte van den officier dadelijk werd gearresteerd gevonnisd en aan den eersten den besten boom opgehangen.

— Het schijnt dat Weenen, wat valsche spelers betreft, niet voor Parijs wil onderdoen. Voor eenige dagen trok een jongman, von L. genaamd, in een der voornaamste gezelschappen alhier de algemeene aandacht door zijn bijzonder geluk bij het spel. Een knecht zag echter een der spelers ter zijde en zeide hem, dat hij den heer von L. kaarten uit zijn zak had zien halen; de speler sloeg hem daarop nauwkeurig gade en bespeurde dat de heer von L. met buitengewone behendigheid kaarten in zijne zakken verborg. Dadelijk werd het spel gestaakt en den heer L. gevraagd, wat hij in zijne zakken had gestoken. Verbleekende beweerde hij, er klein geld in geborgen te hebben, doch weigerde bepaald, zijne zakken om te keeren. Hierop naderde hem de oude graaf von Ch., zeggende: „Mijnheer von L., indien gij niet dadelijk in tegenwoordigheid van het geheele gezelschap uwe zakken omkeert, zijt gij een gauwdief en gebied ik u dadelijk heen te gaan". Zonder een woord te antwoorden, raapte von L. zijne aanzienlijke winst bijeen, en verwijderde zich zeer bedaard. Den volgenden dag kwamen eenige heeren uit het gezelschap ten huize van von L., om hem rekenschap van zijn gedrag te vragen, maar hij had zich reeds uit de voeten gemaakt en men heeft hem sedert niet meer terug gezien.

— De tweede kamer van Hessen-Darmstadt heeft dezer dagen met 36 tegen 5 stemmen besloten de regering te verzoeken, om de wet op de drukpers te herzien.

SPANJE.

Te Madrid hebben den 2den Mei de gewone plegtigheden ter eere van de slagtoffers, die in den oorlog tegen de Franschen in 1808 gevallen zijn, niet plaats gehad en is er slechts eene mis ter hunner nagedachtenis gelezen. Verscheidene beethoofden hebben de regering hiervan eene groote grief gemaakt. Zij schreeuwden dat de regering de dierbaarste herinneringen des lands opofferde aan de zucht om Frankrijk te believen, en de regering is zelfs door den heer Asensio in de Cortes deswege geïnterpelleerd, terwijl de heer Olozaga, de bekende progressist, het kabinet ook menig bitter verwijt toeduwde. Doch de regering heeft den gemeenteraad in het gelijk gesteld, die wegens de slechte weersgesteldheid besloten had, den optogt niet te doen plaats hebben. Overigens verklaarde zij dat het der oppositie minder te doen was om de herinnering levendig te houden, dan wel om de hartstogten op te winden, altoos met het oog op politieke kansrekeningen. Intusschen dient ter liefde der waarheid gezegd te worden, dat de optogt vroeger meer dan eenmaal is achterwege gebleven. De Fransche regering heeft natuurlijk met genoegen gezien, dat alles zoo stilletjes is afgeloopen, en deze handelwijze van het Spaansche kabinet zal zeker het hare bijdragen, om de goede verstandhouding tusschen de beide regeringen te bevorderen.

AMERIKA.

De minister van finantien te Washington heeft een rapport openbaar gemaakt van 's lands finantieelen toestand. Daaruit blijkt dat de uitgaven van het bonds-gouvernement tot het einde van dit jaar maandelijks meer dan 60 millioen dollars zullen bedragen. De minister stelt dientengevolge nieuwe belastingen voor.

— Twee officieren van het Potomac-leger hadden twist en zouden duelleren. Het lot moest beslissen, wie het eerste zou schieten; degene, dien dit voorregt trof, mistte zijne tegenpartij, en de andere stond op het punt van te schieten, toen de eerste uitriep: „Halt! Ik koop uw schot". — „Voor hoe veel?" vraagde de andere. — „Voor duizend dollars" — „Gij schat u zelven al zeer gering; mijn schot is zeker, ik moet meer hebben". — „Gij zijt zeer beleefd mij zoo hoog te schatten; welnu, ik geef twee duizend dollars, maar ook geen cent meer". De koop werd gesloten.

SCHEEPSBERICHTEN.

Straat Sunda doorgezeild.

DATUM	VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN		NAAR.
Julij	10 Engelsch	Mary Shepherd	W. Budge	Adelaide	5 Junij	Singapore
〃	11 Nederlandsch	Johannes Martinus	J. Kooij	Probolingo	1 Julij	Rotterdam
〃	— Engelsch	Zanbeze	John. Reid	Glasgow	13 Jan.	Singapore
〃	— 〃	J. H. Banson	E. W. Chapman	Londen	27 Maart	Shanghae
〃	12 〃	Indus	Wm. Hawrence	Cardiff	26 Febr.	〃
〃	— Amerikansch	Europa	E. Ayres	Whampoa	20 Mei	New-York

Aangekomen schepen te Batavia.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	VAN		AGENTEN.
Julij	11 Engelsch	bark	Omagh	H. Davidson	Singapore	26 Junij	Hunter, Houghton & Co.
〃	12 〃	〃	Wellington	J. F. Mahy	Adelaide	4 〃	〃
〃	— 〃	schip	Stormking	Williams	Melbourne		Paine, Stricker & Co.
〃	— Ned. Indisch	brik	Marzoek	D. Cowan	Lampongs	7 Julij	P. Landberg & Zoon.
〃	— Fransche	bark	Bougainville	C. Despointes	Bordeaux	18 Maart	C. Bahre & G. Kinder.
〃	13 Nederlandsch	〃	Fortuna	de Ligny	Soerabaija		van Ommeren, Rueb & Co.
〃	15 Ned. Indisch	〃	Eljoessoer	Said Ali	Cheribon	7 Julij	. . . .

Vertrokken schepen van Batavia.

DATUM.	VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR.
Julij	12 Eng. Ind	bark	Palembang	Sech Bakhadir	Singapore
〃	— Ned. Indisch	〃	Skanderia	Varkevisser	Muntok
〃	— 〃	〃	Djoedoel Karim (ex Colonsay)	Said Segaf	Sam., Griss., Soer. en Molukken
〃	13 〃	brik	Christian	Vetter	Amoy
〃	14 Nederlandsche	schip	Prinses Amalia	D. van Bentveld	Nederland via Cheribon
〃	— 〃	bark	Souburg	M. W. Zwart	Nederl. via Wijnkoopsbaai
〃	15 Ned. Indisch	stooms.	Oenarang	H. Kramer	Singapore
〃	— 〃		Koningin der Nederlanden	E. Lewis	Samarang en Soerabaija
〃	— 〃	schip	Maria Henriette	Winter	〃
〃	— 〃	schoen.	Hiap Hien	Lie Gongling	Cheribon

In lading liggende schepen te Batavia.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	schip	Tonia	Bruining	Soerabaija	J. Cézard & Co.
〃	bark	Watergeus*	H. R. Giezen		van Ommeren, Rueb & Co.
〃	〃	Baron Forstner v. Dambenoy	N. Kruymel	Nederland	〃
〃	〃	Koninklijke Nederl. IJachtclub	Zack		〃
〃	〃	Fortuna*	de Ligny		〃
〃	〃	Johannes Christiaan*	Obelt	Soerabaija	Hunter, Houghton & Co.
〃	schip	Noach	P. Wierikx	Soerabaija	B. van Leeuwen & Co.
〃	〃	Louise*	P. Buijs jr.		Dümmler & Co.
〃	bark	Stad Middelburg	D. D. Ouwehand		G. Buijn & Co.
〃	schip	Telanak	Popken	Soerabaija	〃
〃	〃	Hebe	Kiehl		B. Kopersmit & Bo.
〃	〃	Abel Tasman	J. K. Rijken		〃
〃	〃	India Packet*	G. Dieperink	Amsterdam via Soerabaija	E. Moormann & Co.
〃	bark	Joan	C. Laseur	In avarij	Haager & Schuurman.
〃	〃	Margaretha Simonetta*	Hoffman		C. Bahre & G. Kinder.
Ned. Indisch	〃	Lachmadie*	J. Prins		P. Landberg & Zoon.
〃	〃	Fathool Rachman*	Sech Banama		〃
〃	brik	Marzoek*	Cowan		〃
〃	bark	Ellen*	Wentholt	Samarang	B. Kopersmit & Co.
〃	schip	Neêrl. Indië*	C. Deterding		G. Buyn & Co.
〃	schoen.	Chieftain*	v. Suchtelen	Billiton	Reynst & Vinju.
〃	bark	Eiland Banka*	Oey Lian Tik		Coulster.
〃	〃	Baboel IJoessoer*	Sech Baoesier		〃
〃	〃	Asultani*	Said Assegaf		〃
〃	brik	Gapsoen*	Puré		Borneo Comp. Limited.
Engelsch	〃	Carl*	Doro	Australie	Hunter, Houghton & Co.
〃	bark	Warren Hastings*	Hedley	Nederland	〃
〃	schip	Stormking*	Williams		Paine, Stricker & Co.
〃	〃	Thomas Mitchell*	Mc Kechnie	Singapore	Pitcairn, Syme & Co.
Hanov.	brik	Johann Heinrich*	Wulff		C. Bahre & G. Kinder.
Mecklenb.	bark	Margaretha*	F. Möller	Soerabaija	E. Moormann & Co.
Zweedsch	schip	L. A. Bang*	Tallenius		J. Cézard & Co.

De partikuliere schepen zijn aangeduid met een *

BATAVIA, 14 Julij 1863.

INVOEREN.

Den 2den dezer ontvingen wij Europesche berichten tot 26 Mei jl. Wij hebben het genoegen te kunnen mededeelen, dat sedert onze vorige in den lijnwaadhandel een aanmerkelijke verbetering plaats had. De prijzen zijn thans als volgt:

Madapollams 5/4 *f* 7.50, 6/4 *f* 9.30 @ *f* 9.40, 7/4 *f* 10.25. *Colicots* 5/4 *f* 7.60, 6/4 *f* 9 50 @ *f* 9.60, terwijl 7/4 niet ter markt zijn. *Shirtings Wit* 33 dm. *f* 12.—, 36 dm *f* 12.50, 40/42 dm. *f* 15.—. *Ruw* 33 dm. *f* 11.50, 36 dm. *f* 12.—, 42 dm. *f* 14.—. *Eng. Ruwe* en *Witte Lijnwaden* met levendiger vraag, maar geringen voorraad. *Holl. Cambrics* No. 24 *f* 6.—, mooije kwaliteit niet beneden *f* 6.50. *Witte Jaconets* met weinig omzet, en weinig voorraad, de houders blijven hooger gestemd. *Gedamasceerd Neteldoek* zonder verbetering *f* 8.—. In *Holl. Dimets* hebben groote afdoeningen plaats gehad, @ *f* 7.— en *f* 7.75; thans houdt men op *f* 8.—. *Oogjesgoed* geniet meer vraag. *Tafel-* en *Servetgoed* zonder verbetering. *Holl. ruwe Drills* met levendige vraag en weinig voorraad, prima kwaliteit 9 ℔. *f* 15.—, ligtere soorten *f* 12.50 @ *f* 14.—. *Engelsche ruwe drill* *f* 10.—. *Gebleekte drills* meer gewild. *Blaauwe Drills* met eenige vraag voor prima kwaliteit, ordinaire *f* 12.—. *Adrian. rood Katoen* met redelijke vraag, prima kwaliteit Holl. fabrikaat 4/4 *f* 12.50, 5/4 *f* 14.—, 6/4 *f* 17.—. In *Chitsen* werd door de Engelsche huizen tot goede prijzen veel omgezet. *Batikgoederen* blijven begeerd. *Weefgoederen* trekken eenige attentie, doch tot dusverre hadden weinig afdoeningen plaats. *Ruw garen* met levendige vraag, No. 70 *f* 300.—, No. 24 en 30 *f* 275.—. *Wit naaigaren* werd afgedaan tot *f* 500.—. In *Rood garen* hadden aanzienlijke afdoeningen plaats, eerst tot *f* 280.— @ *f* 300.—, maar in de laatste dagen stegen de prijzen, zoodat men voor No. 28 tot *f* 360.— betaalde. No. 24 en 40 zonder vraag. *Groen-* en *Oranje garen* met weinig voorraad, grif te verkoopen @ *f* 300.—. *Molton Dekens* onveranderd. *Wollen dito* met goeden voorraad, maar weinig kooplust. *Laken* en andere *Wollenstoffen* met weinig vraag.

Metalen. *Zweedsch ijzer* gaat langzaam af, de voorraad is nog aanzienlijk. *Eng. ijzer* *f* 8.— @ *f* 8.50; *zware ronde dimensiën* ontbreken. Een goed geassorteerde partij moet zeilende tot *f* 10.50 zijn afgedaan. *Spijkers* en *Bandijzer* is weinig ter markt, de vraag is redelijk, evenals voor *Plaatijzer*, dat ook ontbreekt, en waarvoor men *f* 14.— zou kunnen bedingen. *Zweedsch Staal in tobben* met nieuwen voorraad en langzaam afgaande. *Smeedstaal* is goed gevraagd, maar niet aan de markt, men zou *f* 20.— @ *f* 22.— willen besteden. *Zink in rollen* geniet eenige speculatie voor Singapore, men houdt op *f* 40.—. *Rood Bladkoper* en *Blik in kistjes* zonder afdoeningen. *Yellow Metaal* ruim voorhanden, aangeboden tot *f* 80.—. *Kompositie Spijkers* in één doen.

Provisien. *Boter* blijft levendige vraag genieten, »A. van der Leeuw" werd grif tot *f* 15.50 verkocht. *Kaas* met goede vraag. *Hammen* met eenigen aanvoer, thans *f* 8.—. *Gezouten Vleesch in vaten* weinig gevraagd. *Holl. gezouten* en *gerookt Spek* gevraagd tot goede prijzen; het Goevernement heeft *Amer. Spek* moeten inkoopen, om in de behoefte te kunnen voorzien. *Amer.* en *Holl. Meel in vaten* is nog veel in voorraad. *Geassorteerde provisiën* minder gevraagd.

Dranken. *Bordeauxwijn* is veel ter markt en gaat langzaam af. *Fijne Fransche Wijnen* met veel voorraad en moeijelijk te plaatsen. *Champagne* prima kwaliteit van bekende merken en in halve flesschen nu en dan gevraagd. *Rhijnwijn* met doorgaanden aanvoer en weinig verkoop. *Madera op fust* met voldoenden voorraad en weinig vraag. Goed *Holl: Bier* is schaarsch, puik *Haantjes-* en *Valkerbier* *f* 7.50. *Eng. Bier* met weinig voorraad, goede *Porter* ontbreekt. Goede *Cognac* geniet redelijke vraag. *Jenever* met veel aanvoer, groote flesschen *f* 9.50 met afdoeningen. *Selterswater* wordt nu en dan aangevoerd; er bestaat daarvan weinig voorraad, doch de prijzen blijven laag.

Diversen. *Olijfolie* met ruimen voorraad en dalende prijzen. *Lijnolie* @ *f* 20.— te verkoopen. *Terpentijnolie* *f* 25.—. *Loodwit* en *Zinkwit* genieten eenige vraag, doch de groote voorraad drukt de prijzen. *Menie* is @ *f* 24.— te verkoopen. *Spaansch Groen in ballen* redelijk gevraagd @ *f* 1.75 ℔ ℔. *Holl. Verf in vaatjes* *f* 5.—. *Holl. Zeildoek* met voldoenden voorraad. *Holl. Touwwerk* iets levendiger, gewilde assortimenten zijn tot *f* 38.— @ *f* 42.— te plaatsen, kleine dimensiën van 1 tot 3 dm. zijn weinig voorhanden. *Zweedsche Teer* met voldoenden voorraad en zonder kooplust. *Harst* *f* 11.—. *Amer.* en *Eng. Zeep in kistjes* met ruimen voorraad. *Eau de Cologne* alleen in het merk »H. & S." begeerd. *Waskaarsen* van 6 in een ℔ gevraagd, ook *Rijtuigkaarsen*. *Vensterglas* en *Glazen Dakpannen* voldoende in voorraad en weinig behoefte. *Propatria Papier* blijft gedrukt. *Goeniezakken* met goeden voorraad. *Arakleggers* blijven gedrukt. *Manila Sigaren* No. 2 *f* 65.— @ *f* 70.— bij partij afgedaan. De tegenstrijdige berichten uit Manila beletten speculatie. *Engelsche Steenkolen* iets williger, *Australische* zonder afdoeningen.

UITVOEREN.

Koffij. De afdoeningen sedert onze laatste bepaalden zich bij gebrek aan voorraad tot een paar partijtjes Java en Lampong-Koffij, ad *f* 38.— en *f* 32.50. Te Soerabaija werden 400 pikols Java Koffij tot *f* 34.— verkocht. De Veiling te Padang liep af: *f* 41.61 voor no. 1, *f* 34.44 no. 2. — Specificatie vindt men onder onze plaatselijke berichten. **Suiker**. De laatste mailberichten hebben op onze markt geen gunstigen invloed uitgeoefend en zou men thans niet meer dan *f* 14.50 willen besteden. Te Soerabaija zijn op levering verkocht: 4000 pikols @ *f* 15 1/8, 5000 @ *f* 15.— en 10000 @ *f* 14.25. **Rijst**. Prima Batavia Rijst is thans *f* 190.— @ *f* 205.—, 2de soort *f* 150.— @ *f* 170.—, Carga *f* 130.— @ *f* 140.—. De oogst van 30 m. pikols Tiedemans Tafelrijst is bij inschrijving opgehouden @ *f* 299 3/4, doch is later uit de hand verkocht tot geheimen prijs. De Factorij realiseerde dezer dagen 15000 pikols Rangoon Rijst, die voor *f* 3.60 tot *f* 4.15 is verkocht. **Arak**. Hiervan hadden eenige afdoeningen plaats @ 65.— en *f* 70.—. Nu biedt men *f* 60.— @ *f* 61.—, doch houders zijn niet genegen daarvoor los te laten. **Indigo**. Afgedaan te Samarang @ *f* 4.30. **Peper**. De Goevernements veiling te Benkoelen op 28 Junij heeft opgebracht: 1215 pikols zwarte Peper ad *f* 14.06 en 170 picols Witte @ *f* 25.41. Lampongpeper *f* 15.— Benkoelen 16.—. **Gom Dammar**. Hiervan zijn ± 550 pikols afgedaan tot *f* 18.— en *f* 18.50. Het doorgaande bod is echter *f* 17.50. **Gom Elastiek**. Afgedaan zijn 60 pikols @ *f* 90.50 en 250 pikols @ *f* 91.—. **Rotting**. Bandjermasin, afgedaan 400 pikols @ *f* 10.—. Padang thans *f* 8.— @ *f* 8.50.

Wisselkoers. Op Nederland 103 @ 103 1/2 pCt.; op Londen *f* 11.25; China *f* 2.80; Singapore *f* 2.78. Goevernement trekt @ 102 pCt.

Specien. Sovereigns *f* 11.90 @ *f* 12.—. Oude dukaten *f* 7.—, nieuwe *f* 5.75. Mex. Dollars *f* 2.78.

VRACHTEN.

Sedert ons vorig bericht werden vrachten iets williger en daar de producten nu langzamerhand worden afgevoerd en de disponibele Scheepsruimte niet groot is zullen zij zich ook wel staande houden. De bevrachtingen gedurende de laatste maand waren:

Warren Hastings, (Eng.) *f* 95.— voor Suiker, Dammar en Huiden en 90.— voor Koffij hier en te Samarang te laden naar Rotterdam. *Catharina*, (Zw.) £ 2.10/ voor Peper, £ 4.15/ voor Gom-Elastiek en £ 5 voor Arak hier te laden naar Amsterdam. *Tonia*, *f* 120.— voor Koffij van Menado met vrijheid te Samarang op te vullen tot *f* 100.— naar Rotterdam. *India Packet*, *f* 105.— voor Koffij en ligt goed ter opvulling te Padang te laden naar Amsterdam. *Australia*, (Zw.) £ 1100 in eens voor den overvoer van Passagiers (zonder ligdagen) naar Swan-River. *Antonia Petronella*, te Padang bevracht tot *f* 100.— voor Koffij en *f* 105.— voor ligt goed naar Rotterdam. *Macasser*, (Hamb.) Conditie en bestemming geheim. *Melbourne*, (Hamb.) (446 ton) $ 4600 in eens van hier naar Amoy via Singapore. *Knight*, (Eng.) *f* 100.— voor Koffij en *f* 105.— voor ligt goed te Padang te laden naar Amsterdam. *Clara R. Sutil*, (Amer.) Laadt voor reeders rekening naar Californie te Padang en hier. *Carl*, (Eng.) als voorgaande naar Australie. *Louise*, *f* 100.— voor Suiker, Rijst, Koffij en ligt goed hier en op de kust te laden naar Amsterdam.

Versailles, (Amer.) vertrok naar Singapore. *Omagh*, (Eng.) laadt naar Australie. *Batavia*, maakt kustreizen. *Thomas Mitchell* (Eng.) en *Bougainville* (Fr.) zijn bestemd naar Singapore. *Cornelia*, ging door naar Siam en *Rodman*, (Amer.) vertrok naar Mauritius.

Nog disponibel:
Hollandsche. *Watergeus*, *Sliedrecht*, *Johannes Lodewijk*. **Eng** *Wellington*, *Tuttey Allum*. **Zweedsch**. *Hedda Frederika*, *Fanny*, *L. A. Bang*. **Meck**. *Margaretha*.

Vertrokken schepen van Samarang.

DATUM	VLAG		NAMEN DER SCH.	GEZAGV.	NAAR.
Julij 5	Ned.	schip	Anna en Helena	Lupcke Jr.	Soerabaija
〃 —	Eng.	〃	Lobelia	Joblin	Nederland

In lading liggende schepen te Samarang.

VLAG.		NAMEN DER SCH.	GEZAGV.	BESTEMM.
Nederlandsch	bark	Vijf Vrienden	Johan	Nederland
Nederlandsch	bark	Sliedrecht	Veenstra	

HANDELSBERICHTEN.

Te Samarang, den 8 Julij 1863.

Koffij, *f* 41,50 geboden.
Suiker *f* 14.75 per pik. voor No. 16 in krand. op levering geboden.
Indigo *f* 4.30. voor prima kwal. per Amst. ℔ afg. afwijk. soorten niet dan met (groote reductie te plaatsen.
Koehuiden, *f* 58.— per kodie geboden.
Buffelhuiden, *f* 50.— per kodie.
Staart Peper *f* 50.—.
Rijst Ordinairwit, *f* 150.— à *f* 170.— } per koijang à 28 pik. zonder zakken.
〃 Java carga, 〃 110.— à *f* 130.— }
Klapper Olie, *f* 34.—
Katjang 〃 30.—

Rotting, *f* 10.— à 12.— Per pikol naar kwaliteit.
Wisselkoers op Holland 102 à 103%.
〃 voor vrachten 102%.

Te Soerabaya, 8 Julij 1863.

Arak ℔ legg. *f* 65.— Nominaal.	Rijst, witte ℔ koij. *f* 180 à *f* 220.—
Cassia Vera ℔ pik.	〃 Carga ℔ koij. *f* 130 à *f* 170.—
Huiden, Koe ℔ pik. *f* 35.— @ *f* 45.—	Sapanhout ℔ pik. *f* 3.— à *f* 4.—
〃 Buffel ℔ pik. *f* 15.— @ *f* 18.—	Suiker No. 16 ℔ pik. *f* 14½ geboden.
Koffij, Java ℔ pik. *f* 40.—	Tabaksbladeren ℔ pik.
〃 West Ind. ber. ℔ pik. *f* 42¾.	Tamarinde ℔ pik.
Kurkema ℔ pik.	Wisselk. op Ned. à *f* 103.
Lange Peper ℔ pik. *f* 10.— @ *f* 11.—	Vrachten ℔ last. *f* 95 voor Suiker.
Rotting ℔ pik. *f* @ 9½.	

Soerabaija, 6 Julij 1863.

De stemming voor MANUFACTUREN blijft over het algemeen vast, doch rijzen de prijzen in het binnenland niet in verhouding tot de vorderingen der verkoopen alhier. Intusschen doen de Chinezen ook eenige inkoopen in de hoop van prijsverbetering bij hunne afnemers.

CALICOTS & MADDAPOLLAMS vooral 6/4 en 7/4 blijven gevraagd, en vonden vrij wat aftrek, waarop de houders hunne vorderingen verhoogden.

In ENGELSCHE RUWE & GEBLEEKTE MADDAPOLLAMS ging weinig om, door de hooge vraagprijzen en geringen voorraad.

FIJNE ENGELSCHE SHIRTINGS schaarsch en hoog betaald HOLL. DITO RUWE gelden *f* 13.— 6/4 *f* 14- 7/4 GEBLEEKTE 5/4 *f* 11½ à *f* 12.50 en 6/4 *f* 13 à *f* 14.

CAMBRICS met veel omzet tot verhoogde prijzen. RUWE DRILLS. Holl. fabriekaat wordt naar kwaliteit van *f* 11 tot *f* 14 verkocht.

GORDIJNGOED blijft lusteloos. DIEMETS *f* 7¾ afgedaan. TAFEL & SERVETGOED zonder omzittingen.

5/4 ORANJE-KATOEN voor uitvoer met *f* 6.25 betaald, echte BLAAUWE SALEMPORES 6/4 bedongen *f* 13 à *f* 13.25. EFFEN ROOD KATOEN zonder verbetering.

ENGELSCHE PRINTS trekken veel attentie tot verhoogde prijzen. TURKSCHE ROODE worden nog laag verkocht BATIKGOEDEREN met groote voorraden en weinig vraag. WEEFARTIKELEN deelen nog niet in de prijsverbetering der PLAIN GOODS.

ROOD GAREN No. 24 verkocht *f* 290 tot *f* 305.— No. 28 met ruimen voorraad zoude moeijelijk *f* 290 bedingen. Naaigaren, door speculanten tot *f* 450 opgekocht, welke prijs in het klein niet te maken is.

MOLTON DEKENS & WOLLEN DEKENS blijven verlaten. Met uitzondering van ZINK ging in METALEN niet veel om Gemeld artikel werd voor Manilla tot *f* 35 opgekocht SPIJKERS onveranderd.

BOTER goede merken gaan à *f* 16 à *f* 16,25 van de hand. KAAS is *f* 6 waard. HAMMEN voortdurend gewild.

MEEL overvoerd. PROVISIEN IN BLIK weinig aftrek. SALADE-OLIE à *f* 13½ te plaatsen.

FRANSCHE ROODE WIJN in goede kwaliteit gezocht, andere soorten lusteloos met ruime voorraad. GENEVER met eenigen aanvoer. COGNAC in ord. soorten lang opgeruimd, gewilde merken vinden gretig koopers. HOLL. BIER goede kwaliteit *f* 7 à *f* 7¼ te plaatsen. LIJN-OLIE à *f* 22 afgedaan. DROOGE VERFWAREN stil. ARAK-LEGGERS niet hooger dan *f* 19 te plaatsen. GLASWERK zonder attentie. AARDEWERK met ruime aanvoeren. MANILLA SIGAREN No. 2 CORTADOS *f* 72½ verhandeld, Havannah model *f* 50 op vendutie.

RIJST. Prijzen zijn dalende; de oogst is voldoende, witte geldt *f* 150 à *f* 160. Carga *f* 110 à *f* 120. De Factorij verkoopt 7 dezer 10,000 pic. ordinair Siam en later nog 25,000 pic. op vendutie.

SUIKER thans flaauwer, willende men gaarne à *f* 15 op levering verkoopen.

KOFFIJ. BALI *f* 33 tot *f* 35 naar kwaliteit bij kleine aanvoeren. JAVA niet te markt.

HUIDEN in goede soorten gezocht. ARAK zonder voorraad. TABAK. De oogst *Limburg* is bij inschrijving tot 10 51/100 c. p. ℔ verkocht.

WISSELS op Holland 102% à 102½% op Londen *f* 11½. VRACHTEN. Zwaar goed weinig ter afscheep. Tabak werd à *f* 85 aangenomen.

AAN- EN UITVOER TE BATAVIA,

VAN 7 TOT 11 JULIJ 1863.

Aanvoer.

Van Sydney per Hamb. bark *Melbourne*, gez. Lessen, agt. Metzendorff, Willmans, Ruys en co.

2523 stav. ijzer, 400 tobb. staal, 40 vn. meel, 50 roll. zeildoek, *Order*.

Van Australie per Hamb. schip *Macassar*, gez. Böhm, agt. Metzendorff, Willmans, Ruys en co.

Ballast.

Van Banka per Ned. Ind. bark *Fathool Rachman*, gez. Sech Banama, agt. P. Landberg en Zoon.

3022 pik. tin, *Gouvernement*.

Van Australie per Eng. bark *Warren Hastings*, gez. Hedley, agt. Hunter, Houghton en co.

8153 stav. ijzer, steen ballast, *Agenten*.

Van Nederland per Ned. bark *Margaretha Simonetta*, gez. Hoffman, agt. C. Bahre en G. Kinder.

6 ks. likeuren, 32 coll. provisien, *v. Kleeff en co.*
1 vt. boter, 1 kt. koek, *v. Lennep.*
12 kn. provisien, 10 do. portwijn, *Beynon, Hamacher en co.*
3 kn. wijn, 33 coll. verfwaren, 100 vs. zwartsel, *G. Buijn en co.*
3 kn. provisien, *v. Vleuten.*
1 kt. photograph. pers, 50 do. bier, *B. Kopersmit en co.*
7 kn. sigaren, *v. Ommeren, Rueb en co.*
7 kn. medicijnen, 9 do. spiritus, *Haager en Schuurman.*
1 kt. sigaren, *Metzendorff, Willmans, Ruys en co.*
5 kn. doeken, *Maintz en co.*
1 pianino, *v. d. Does de Bije.*
100 vs. boter, *Order.*
35 kn. manufact., 150 vs. boter, *E. Moormann en co.*
14 kn. manufact., *Dummler en co.*
4 kn. provisien, *Gumprich en Strauss.*
125 hammen, *John Pryce en co.*
100 kn. bier, *W. Loonen en co.*
10 kn. manufact., *Busing, Schröder en co.*
20 ks. bitter, 50 do. wijn, *Winsser, de Lange en co.*
38 kn. provisien, 2 do. naalden, 5 do. knoopen, 4 do. parapluien, 2 do. ijzerwerk, 15 coll. manufact., *Engelhard en co.*
55 coll. manufact., *Bahlmann en co.*
97 〃 〃 *Arnold en Zonen.*
4831 stav. ijzer, *C. Bahre en G. Kinder.*
17 kn. kantoorbeh., 122 bn. zakken, 383 vn. vleesch, 1487 stav. lood, 92 coll. diversen, 20 vs. zilv. munt, *N. H. M.*
4 vs. prov., 2 kn. sigaren, 13 do. wijn, 2 do. rijtuigen, 100 vs. boter, ...
100 vs. boter, *J. Cezard en co.*
10 kn. bier, *Gezagvoerder.*

Van Singapore, Riouw en Muntok per Ned. Ind. stooms. *Kon. der Nederlanden*, gez. E. Lewis, agt. W. Cores de Vries.

6 kn. manufact., 3 do. en 1 pak diversen, 1 kt. was, 1 vt. ijzerwerk, 5 kn. opium, *voor Soerabaija.*
71 zn. en 159 md. visch, 40 pn. saden, 6 kn. eetwaren, 3 vn. vischkuiten, 1 kt. manufact., 5 coll. en 4 zn. medicijnen, *voor Samarang.*
4 kn. opium, 1 do. diversen, 11 do. en 5 bn. manufact., *v. Makasser.*
20 kn. opium, 10 do. schoenen, *Paine, Stricker en co.*
2450 sovereigns, *N. H. M.*
2 kn. horologien en kettingen, *Pitcairn, Syme en co.*
6 kn. opium, 51 do. manufact., *Borneo Comp. Limitted.*
40 kn. manufact., *Engelhard en co.*
6 〃 〃 *J. F. v. Leeuwen en co.*
1 kt. 〃 2 do. opium, *Order.*
1 kt. sigaren, *H. en A. Straus.*
20 vn. vischkuiten, *Said Satri.*
1 kt. medicijnen, *Nio Banghi.*
6 kn. sago, 2 do. tabak, 3 do. diversen, 1 pak visch, *Thae-Ee.*
30 zn. zaad, *Aganoor.*
40 coll. visch, *Jap Ban.*
1 chronometer, *Metzendorff, Willmans, Ruys en co.*

voor Riouw.

512 pik. gambier, *Order.*

Van Engeland per Ned. bark *Luconia*, gez. Admiraal, agt. Burt, Myrtle en co.

8 kn. lampen, 12 do. glasw., 15 do. kramerijen, *Pandel en Stiehaus.*
12 vn. verf, 8 do. ijzerw., 13 do. ijzer en blikw., 48 coll. manufact., *Martin, Dyce en co.*
4 coll. manufact., 110 md. aardewerk, *Engelhard en co.*
4 kn. gareu, 2 bn. manufact., 50 ton kolen, 20 vs. jenever, *Burt, Myrtle en co.*
4 kn. zagen, 22 do. glas, ijzer, lederw. en kramerijen, 7 coll. manufact., 1500 ks. zeep, *Gumprich en Strauss.*
7 kn. garen, 25 do. ijzer en glasw., *Metzendorff, Willmans, Ruys en co.*
109 coll. manufact., 11 do. ijzerw., *Borneo Comp. Limitted.*
5 kn. meubelen en karpetten, 1 do. modew., 28 coll. manufact., *Adam en co.*
2 coll. manufact., *J. F. v. Leeuwen en co.*
76 〃 〃 *Maclaine, Watson en co.*
19 〃 〃 15 do. ijzerw., 10 do. koralen, 15 vn. hagel, 20 do. koperdraad, *C. Bahre en G. Kinder.*
19 coll. manufact, 1 do. zadelwerk, *Wilson en co.*
4900 ks. zeep, 200 md. aardew., 2 bn. manufact., *Tolson, Hunt en co.*
24 coll. manufact., *Hunter, Houghton en co.*
1 vt. glaswerk, *Morgan, Melbourn en co.*
25 kn. wijn, 200 do. blik, 1 do. sarongs, 18 do. jaconets, 25 do. manufact., *E. Moormann en co.*
1 kt. medicijnen, *John Pryce en co.*
172 md. aardewerk, *Hagedorn, Plump en co.*
112 coll. manufact., 50 bund. spaden, 10 kn. ijzerw., 4000 bund. ijzer, 15 coll. machinerien, *Pitcairn, Syme en co.*
15 md. aardewerk, *Order.*
9 〃 〃 *Wehry, Wille en co.*
1175 stav., 1829 platt. en 18 bund. ijzer, 2 kn. meubelen, ...
18 kn. manufact., *Bahlmann en co.*
1 kt. hemden, *Morgan.*
12 coll. ijzerw., 14 do. glasw., *Mathieu, Ebbs Ruijs en co.*
15 bn. garen, 28 kn. manufact., *Hill Broekman en co.*
6 kn. diversen, staalijzerw., modew. en kramerijen, *Gebr. Roselje en co.*

Van Makasser per Ned. Ind. bark *Wilhelmina Helena*, gez. Valberg.

189 paarden, *v. Slooten, Morgan en co.*
9 bn. garen, *Said Alatas.*
10 bn. garen, 2 do. manufact., 1 kt. sarongs, 5 keld. lijnolie, 1 kt. cotonnetten, 4 do. naaigaren, *E. Moormann en co.*
1 kt. monsters, *Dummler en co.*
1 〃 〃 *Morgan, Melbourn en co.*
35 keld. lijnolie, *J. F. v. Leeuwen en co.*
2 kn. provisien, *Niederer en co.*
1 kt. koperdraad, *Haager en Schuurman.*
6 kn. doeken, *Pandel en Stiehaus.*
189 ps. balken, *Wilson en co.*
3 bn. zeildoek, 2 kn. doeken, *Martin, Dyce en co.*
4 kn. manufact., *Burt, Myrtle en co.*
12 bn. garen, *Tolsen, Hunt en co.*
f 1500 zilv. munt, *Lie Kweeseng.*
1 kt. div. gouv. goederen, *Gouvernement.*

Uitvoer.

Naar Banka per Ned. Ind. bark *Anoear Salim*, gez. Said Hoesin.

4020 pik. rijst, *Gouv. Commiss.*
2 pn. stroozakken, *Gouvernement.*

AANGEBRACHTE REGALEN te Batavia

VAN 10 TOT 14 JULIJ 1863.

Van Nederland per *Telanak*.

1 kistje gemerkt P M C No. 20.
1 〃 〃 W & S / S.

Van Nederland per *Louise*.

1 kistje gemerkt W D 141.
1 〃 〃 G d P / G.
1 〃 〃 R & C 151.
1 〃 〃 K & C 839.
1 〃 〃 J G G B.

Van elk in deze Courant voorkomend artikel, dat geen bloote nieuwstijding of aankondiging bevat, stelt zich verantwoordelijk voor de wet
H. M. VAN DORP.

SNELPERSDRUK VAN H. M. VAN DORP, BATAVIA.